

Årsredovisning 2018

Årsredovisning 2018

Årsredovisning 2018

Universitets- och högskolerådet, februari 2019
Diarienummer 1.2.1-01534-2018
Omslagsfoto: Eva Dalin

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

GD har ordet	4
Om Universitets- och högskolerådet	5
Resultatredovisning	6
Uppdragsverksamhet	6
Information	15
Bedömning av utländska utbildningar	15
Internationellt samarbete och mobilitet	19
Uppföljning och analys	24
Främjande uppgifter	25
Högskoleprovet	28
Övriga regeringsuppdrag	30
Kompetensförsörjning	34
Finansiell redovisning	36
Resultaträkning	36
Balansräkning	37
Anslagsredovisning	38
Tilläggsupplysningar	40
Noter	41
Sammanställning av väsentliga uppgifter	48
Intern styrning och kontroll	49
Beslut om årsredovisning	50

GD har ordet

Universitets- och högskolerådet (UHR) är en expertmyndighet med flera ansvarsområden inom utbildningsområdet. Inom ramen för uppdraget samverkar UHR med många andra myndigheter och organisationer nationellt och internationellt och gentemot hela utbildningskedjan.

UHR har under sommaren 2018 fått tio nya regeringsuppdrag vilket visar att regeringen har tilltro till myndighetens expertkompetens. Flera av uppdragen är en följd av regeringens tillträdesproposition som riksdagen fastställde under våren 2018. Samtliga nya uppdrag genomförs utan att nya resurser tillförts vilket sätter en ökad press på verksamheten och därmed på medarbetarna.

Under året har det varit ett stort allmänt och medialt intresse kring högskoleprovet inte minst på grund av de viktiga insatser som rättsväsendets olika delar stått för. Samtidigt fortsätter UHR arbetet med att vidta åtgärder både för att förhindra fusk och mot dem som fuskar. Fusk på högskoleprovet är oacceptabelt. Ingen ska kunna fuska sig in på högskolan och på det sättet gå förbi alla de som arbetat hårt för att ta sig in på sin drömutbildning.

Antagningsprocessen som UHR genomför på uppdrag av landets universitet och högskolor är en central verksamhet för myndigheten. I dialog med lärosätena fortsätter UHR att fokusera på effektiviseringar i den samordnande antagningen, vilket lett till förbättringar och flera förenklingar.

Antalet ansökningar om bedömning av utländska utbildningar har under 2018 minskat jämfört med 2017. Det beror på de senaste årens minskade flyktingmottagande framför allt från Syrien. För att minska antalet manuella moment i handläggningen har UHR under året utvecklat tekniken för att införa elektroniska utlåtanden.

Inom det internationella området har en rad insatser genomförts bland annat har en digital studentkampanj lanserats för att öka intresset för Erasmus+ och flera konferenser har genomförts. Internationaliseringsutredningens (SOU 2018:78) betänkande, där för övrigt UHR föreslås få nya uppdrag, har bidragit till ett ökat fokus på internationella frågor vilket varit bra för UHR:s internationella verksamhet.

Lokalfrågorna både i Stockholm och i Visby har varit högaktuella under året och nya hyreskontrakt har tecknats för bägge orterna. Mycket arbete återstår men planen för det fortsatta arbetet är utstakad.

För att öka kontakterna mellan UHR och lärosätesledningarna har myndigheten under året inrättat ett Rektorsråd. I rådet ingår fem rektorer som representerar olika typer av lärosäten.

UHR är i högsta grad en utredande, handläggande och kommunicerande myndighet. De tjänster och den service som UHR förmedlar måste hålla hög kvalitet och vara relevanta för mottagarna. I den medarbetarundersökning som genomfördes under hösten 2018 är det tydligt att UHR:s medarbetare ser på sitt arbete som både meningsfullt och samhällsrelevant. För mig som nytillträd generaldirektör är det en viktig utgångspunkt för det fortsatta externa och interna utvecklings- och effektiviseringsarbetet.

UHR:s arbete bedrivs med myndighetens vision som ledstjärna: *Utbildning, utbyte, utveckling – för alla som vill vidare.* ■

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Karin Röding'. The signature is fluid and stylized, with a large loop at the end.

Karin Röding
Generaldirektör

Om Universitets- och högskolerådet

Uppgift

Universitets- och högskolerådet, UHR, ansvarar enligt myndighetens instruktion för uppgifter i fråga om service, samordning, främjande och utvecklande verksamhet samt internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet. Myndigheten har även andra uppgifter enligt regleringsbrevet och andra beslut av regeringen.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområde.

Organisation

UHR leds av en styrelse och generaldirektören är myndighetschef. Verksamheten är organiserad i sex avdelningar: administrativa avdelningen, avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor, avdelningen för antagning och studentstöd, avdelningen för bedömning av utländsk utbildning, avdelningen för internationellt samarbete och avdelningen för systemdrift och systemförvaltning. Myndigheten har kontor i Stockholm och i Visby.

Styrelse

UHR är en styrelsemyndighet vilket innebär att styrelsen utgör myndighetens högsta ledning och har kollektivt ansvar. Styrelsen består av myndighetens generaldirektör och åtta ledamöter. Styrelseledamöternas förordnanden sträcker sig till den 31 december 2018. Övergångsregeringen beslutade om en förlängning av förordnanden för fyra ledamöter till och med 30 april 2019. Tre ledamöter fick nya förordnanden från och med 1 januari 2019 till och med 31 december 2021. Tre ledamöter lämnade styrelseuppdraget på UHR 31 december 2018.

Styrelseledamöter 2018

- P-O Rehnquist, ordförande i UHR:s styrelse, före detta universitetsdirektör, Göteborgs universitet
- Karin Röding, generaldirektör (fr.o.m. 2018-04-01)
- Ulf Melin, generaldirektör (t.o.m. 2018-03-31)
- Jacob Adamowicz, student
- Björn Brorström, rektor, Borås högskola
- Thomas Hagnefur, f.d. utredare, LO
- Martina Johansson, student
- Berit Kjeldstad, professor, Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet
- Kent Waltersson, universitetsdirektör, Linköpings universitet
- Helen Ångmo, generaldirektör Skolinspektionen (t.o.m. 2018-02-08)

Under 2018 har styrelsen sammanträtt vid fem tillfällen och tre beslut har fattats per capsulam. Under året har beslut fattats i frågor som rör föreskrifter, avgifter för antagnings- och licenstjänst, förvaltningsstrategi för NyA, årsredovisning och budgetunderlag. ■

Resultatredovisning

I avsnittet *Resultatredovisning* redovisar UHR verksamheten i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Verksamhetens resultat redovisas och kommenteras med fokus på myndighetens prestationer 2018 och syftar till att ge en rättvisande bild av den genomförda verksamheten under året. Individbaserad statistik redovisas sedan 2017 uppdelad på kön och ålder. Statistik från tidigare år redovisas inte uppdelad på samma sätt.

Ekonomiskt resultat i korthet

Årets ekonomiska resultat utgör ett underskott om 5 884 tkr i den avgiftsfinansierade verksamheten och fördelas enligt tabellerna nedan. För uppdragsverksamheten rörande antagning och studieadministration blev resultatet -5 884 tkr, varav antagningsverksamhetens resultat blev -5 868 tkr och systemförvaltning -16 tkr. Underskottet i antagningsverksamheten är i linje med styrelsens beslut om att minska ackumulerat överskott. Det ackumulerade resultatet i den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår vid årsskiftet 2018/19 därmed till 31 353 tkr.

Tabell 1 omfattar kostnader och intäkter för antagningsverksamhet, studieinformation samt förvaltning och drift av de verksamhetssystem som används av lärosätena inom området antagning och studieadministration. Resultatet motsvarar årets kapitalförändring som till fullo återfinns inom den avgiftsfinansierade verksamheten. Den anslagsfinansierade verksamheten studieinformation ingår i tabell 1 men inte i tabell 5, vilket utgör den huvudsakliga skillnaden mellan dessa två tabeller. Korrigering har gjorts av beloppen redovisade 2016-2017 i tabell 1-4 jämfört med årsredovisningen 2017 på grund av att belopp som tidigare redovisats som ej fördelade myndighetskostnader nu har fördelats i tabell 1-4.

Tabell 2 visar kostnader och intäkter för verksamheten med bedömning av utländska gymnasiala, yrkes- och akademiska utbildningar. Kostnadsökningen beror främst på ökade personalkostnader i och med att fler medarbetare anställts.

Tabell 3 visar kostnader och intäkter för verksamheten inom området internationellt samarbete och mobilitet, inom och utanför Europa, som helt eller del-

vis finansieras av bidrag från Nordiska ministerrådet, EU-kommissionen och Sida.

Tabell 4 omfattar kostnader och intäkter för verksamheten med uppföljning och analys, främjande uppgifter, och breddad rekrytering till högre utbildning.

Tabell 5 visar intäkter och kostnader för de verksamheter som finansieras med avgifter från enskilda personer eller lärosäten. Antagning och studieadministration är också den del som motsvarar den avgiftsfinansierade verksamhet vars resultat utgörs av årets kapitalförändring enligt resultaträkningen.

I tabellen redovisas även högskoleprovet som 2017 utgjorde ett eget resultatområde och därmed påverkade kapitalförändringen 2017.

Rättvisande redovisning

UHR avser att beskriva verksamheten på ett överskådligt och rättvisande sätt. Den främsta målgruppen för årsredovisningen är regeringen.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där ej annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma. UHR redovisar individbaserad statistik uppdelat på kön där så är möjligt.

Uppdragsverksamhet

Enligt förordningen (SFS 2012:811) med instruktion för UHR ska myndigheten utföra vissa uppgifter på uppdrag av universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare. Dels ska UHR erbjuda stöd vid antagningen av studenter och ansvara för en samordnad antagning, dels ska myndigheten ge råd och service angående studieadministrativ verksamhet. Dessutom får myndigheten utföra andra närliggande uppdrag, förutsatt att kostnaderna täcks av befintliga resurser eller av ersättning från uppdragsgivaren.

Antagning och studieadministrativ verksamhet

En effektiv antagning

En samordnad antagning är effektiv, både ur ett lärosätetsperspektiv och ur ett sökandeperspektiv. 29 av 31 statliga universitet och högskolor samt 9 av 17

Tabell 1. Uppdragsverksamhet inkl studieinformation

Uppdragsverksamhet (tkr)	2018	2017	2016
Intäkter av anslag	15 362	8 777	10 636
Övriga intäkter	207 355	194 527	250 161
Kostnader	-228 601	-205 841	-260 017
Resultat	-5 884	324	780

Tabell 2. Bedömning av utländska utbildningar

Bedömning av utländska utbildningar (tkr)	2018	2017	2016
Intäkter av anslag	100 739	83 193	68 580
Övriga intäkter	3 237	2 911	2 435
Kostnader	-103 976	-86 104	-71 015
Resultat	0	0	0

Tabell 3. Internationellt samarbete och mobilitet

Internationellt samarbete och mobilitet (tkr)	2018	2017	2016
Intäkter av anslag	33 868	36 228	35 875
Övriga intäkter	51 364	46 323	43 720
Kostnader	-85 232	-82 551	-79 595
Resultat	0	0	0

Tabell 4. Uppföljning och analys, främjande uppgifter och högskoleprovet

Uppföljning och analys, främjande uppgifter, högskoleprovet (tkr)	2018	2017 ¹	2016
Intäkter av anslag	40 452	25 094	23 889
Övriga intäkter	29 344	4 407	32 560
Kostnader	-69 796	-29 501	-56 449
Resultat	0	0	0

1. Intäkter (24 637 tkr), kostnader (30 134 tkr) och resultat (-5 497 tkr) för högskoleprovet ingår inte, utan återfinns i tabell 5.

Tabell 5. Intäkter och kostnader för högskoleprovet samt antagning och studieadministration

Verksamhet (tkr)	Ingående balans	Intäkter 2018	Kostnader 2018	Resultat	Akkumulerat +/- t.o.m. 2018	Budget Intäkter 2018 (enligt regleringsbrev)	Budget Kostnader 2018 (enligt regleringsbrev)	Budget resultat (enligt regleringsbrev)
Högskoleprovet <i>Finansiering förvaltningsanslag</i>	-3 101	24 637	30 134	-5 497	-3 101	23 600	31 100	-7 500
				5 497				
Antagning och studieadministration	40 337	198 421	204 304	-5 884	34 453	201 000	205 000	-4 000
Resultat	37 236	223 058	234 438	-5 884	31 353	224 600	236 100	-11 500

Under 2018 intäktfördes inbetalningar för högskoleprovet utomlands som tidigare endast bokförts i balansräkningen. Underskottet blev därmed lägre än budget.

Utfallet i antagnings- och studieadministrativa verksamheten följer styrelsens beslut och visar därmed ett högre underskott än budgeterat. För att uppnå årets förväntade underskott har en återbetalning av anmälningsavgifter för tredjelandsstudenter till lärosätena skett.

enskilda utbildningsanordnare¹ använder UHR som stöd i antagningsverksamheten. Under 2018 hanterade UHR 841 819 anmälningar i de sju nationella antagningsomgångarna att jämföra med 846 527 anmälningar under 2017.

Nedan redovisas indikatorer som belyser effektiviteten i arbetet med att biträda universitet och högskolor vid antagning, service och rådgivning i fråga om studieadministrativ verksamhet.

Antagningsverksamheten är i stort en digitaliserad process. När sökande gjort en anmälan till högskolestudier hämtas uppgifter och meriter från ett antal olika system, till exempel resultat från högskoleprovet, akademiska meriter från Ladok och gymnasie-meriter från betygsdatabasen Beda. Merparten av alla anmälningar hanteras helt digitalt, dvs antagnings-systemet prövar behörighet och genomför meritvärdering utan att någon handläggare manuellt behöver granska ärendet.

Minskat antal sökalternativ innebär minskad handläggning

Inför vårterminen 2019 har det införts en förändring av hur många sökalternativ en sökande kan lägga till på sin anmälan, en minskning från 20 till 12 alternativ. Ändringen baserades på resultatet av en utredning utförd av UHR som visade att sökande till lågt prioriterade alternativ sällan registrerade sig på utbildningarna.

Minskningen av antalet sökalternativ infördes efter en beslutad förändring av SUHF:s² rekommendationer. UHR bedömer att ett minskat antal sökalternativ bidrar till en snabbare handläggning av anmälningar och en minskad administration för lärosätena.

Ett urval för internationella sökande

Utifrån en utredning utförd av UHR och efter önskemål från lärosätena genomfördes under 2018 endast ett urval i de nationella antagningsomgångarna för mastersprogram och internationella kurser och program, jämfört med två urval tidigare. Syftet är att snabbare kunna meddela beslut till internationella sökande och därmed öka tiden för dem att betala studieavgift, ansöka om uppehållstillstånd etc. En utvärdering som

UHR genomförde visade att en majoritet av lärosätena upplevde att förändringen fungerade bra. Minskningen av antalet urval infördes efter en beslutad förändring av SUHF:s rekommendationer.

Samordnad antagning för yrkesverksamma

På initiativ från flera lärosäten samordnade UHR under 2018 den lokala antagningsomgången "Vidareutbildning för yrkesverksamma", där 20 lärosäten deltog. Omgången riktade sig till dem som vill vidareutbilda sig inom sitt yrke, bland annat sjuksköterskor som vill läsa specialistutbildningar. Målet med antagningsomgången var att ge den sökande tidigt besked om antagning, vilket innebär att den sökande får mer tid till att söka tjänstledighet, bostad etc. Antagningsomgången kommer att genomföras även 2019 med fler lärosäten som deltar och med fler yrkesinriktningar.

UHR:s utvärdering visar att lärosätena är nöjda med den gemensamma hanteringen kring registrering av meriter och det centrala stödet med att stämma av legitimationer för till exempel sjuksköterskor mot Socialstyrelsen. Utvärderingen visade att lärosätena överlag var nöjda med genomförandet och det gemensamma arbetet kommer att fortsätta under 2019.

Fortsatt fokus på digital överföring av dokument

UHR:s fortsatta målsättning är att så många dokument som möjligt ska inhämtas digitalt och utvecklingen visas i **tabell 6** på nästa sida.

För den sökande innebär uppladdningen att anmälan snabbt, enkelt och utan kostnad kan kompletteras. För UHR och lärosätena innebär det en tidsvinst genom snabb tillgång till den sökandes handlingar och vilket skapar förutsättningar för att kunna påbörja handläggningen av ärenden tidigare. UHR bedömer att den digitala uppladdningen bidragit till minskat uttag av övertid, färre sommarvikarier och mer tid för kvalitetssäkring.

Den samordnade antagningen innebär att en sökande som väljer att skicka sina dokument per post endast behöver skicka dem till en enda underleverantör där postöppning, beredning och skanning av dokumenten sker. Dokumenten överförs sedan till antagnings-systemet där de finns tillgängliga digitalt.

1. Totalt antal statliga universitet och högskolor samt totalt antal enskilda utbildningsanordnare enligt statistik från Universitetskanslersämbetet, UKÄ.

2. Sveriges universitets- och högskoleförbund.

Tabell 6. Digital överföring av sökandes dokument

Digital överföring av sökandes dokument	2018	2017	2016
Totala antalet dokument i de nationella antagningsomgångarna	307 429	302 010	269 685
Procentuell andel dokument som laddades upp digitalt av den sökande	92,0 %	90,6 %	88,0 %
Procentuell andel dokument som skickades per post av den sökande	8,0 %	9,4 %	12,0 %

Beda – betygsdatabasen

Beda är en nationell betygsdatabas som förvaltas av UHR och som bland annat syftar till att säkerställa en rättssäker och kvalitetssäkrad hantering av betyg. Gymnasieskolor och vuxenutbildningsorganisationer rapporterar själva in såväl slutbetyg som enstaka kurser och gymnasieexamina till Beda. Vid anmälan till högre utbildning förs den sökandes betyg automatiskt över från Beda till antagningssystemet NyA. Det bidrar till en effektiv handläggning eftersom granskning och registrering inte behövs för dessa betyg.

Det totala antalet gymnasieskolor och vuxenutbildningsorganisationer som anslutit sig uppgår till 1 550, varav 1 277 är gymnasieskolor. Under 2018 har ytterligare 20 gymnasieskolor och 15 vuxenutbildningsorganisationer anslutit sig.

Initial granskning av dokument och registrering av meriter

När den sökande har laddat upp dokument digitalt eller skickat dem per post hanterar en underleverantör dokumenten, gör en initial granskning och registrerar den sökandes meriter. Underleverantören vidarebefordrar också de dokument som ska hanteras av handläggare på UHR och på lärosätena.

Att använda en underleverantör för detta uppdrag innebär en effektiv hantering eftersom den samlade kompetensen finns på ett ställe, vilket möjliggör att uppdraget vid behov snabbt kan minskas eller utökas.

Den virtuella organisationen (VO)

UHR samordnar den handläggarorganisation som kallas den virtuella organisationen (VO), vilket är ett samarbete mellan myndigheten och lärosätena. VO:s uppdrag är att bedöma och handlägga utländska meriter i antagningssystemet för samtliga lärosäten. Under året bidrog 22 lärosäten med handläggarresurser motsvarande cirka 38 heltidstjänster.

VO är ett exempel på effektiv statsförvaltning. Genom överenskommelser nyttjar staten gemensamt

de resurser och kompetenser som finns inom högskolesektorn avseende handläggning av utländska meriter. Det leder till ökad rättssäkerhet och kompetensspridning mellan lärosätena och UHR. Om inte VO funnits hade varje lärosäte behövt säkerställa intern kompetens för bedömning av betyg från alla länder. UHR:s bedömning är att handläggare som arbetar gemensamt i en virtuell organisation innebär goda förutsättningar för att säkerställa en gemensam bedömningsmetodik, snabbare handläggning och ett effektivt nyttjande av resurser.

Meritvärderingsprojektet

Under 2018 påbörjade UHR införandet av en ny metodik för hur meritvärden räknas fram för utländska gymnasiebetyg. Metodiken bygger på det utredningsprojekt som UHR genomförde 2015–2016. Syftet var att skapa ett tydligare, enklare och mer likvärdigt sätt att meritvärdera utländska gymnasiebetyg. Under 2017 genomfördes konsekvensanalys inför ett beslut om införande. SUHF:s nationella bedömningsgrupp för antagning (NBA) beslutade i februari 2018 att införa den nya metodiken för meritvärdering av alla utländska gymnasiebetyg för att därigenom skapa enhetligare metoder för meritvärdering, vilket ger större transparens och ökad rättvisa för alla som söker högskoleutbildning. Metodiken började tillämpas inför antagningen till vårterminen 2019.

Cirka 100 utbildningssystem från 73 länder berörs av förändringarna. Övriga drygt 100 länder meritvärderas sedan tidigare enligt den beslutade metodiken. En enskild sökande kan få såväl ett bättre som ett sämre meritvärde jämfört med de tidigare metoderna beroende på vilka betygskriterier den sökande har. Den nya metodiken strävar efter att utländska gymnasiebetyg dels ska meritvärderas mer likt svenska gymnasiebetyg, dels att olika utländska gymnasiebetyg bedöms mer likt varandra.

UHR bedömer att den nya metodiken gör det enklare att förstå hur meritvärden räknas fram och att

olika länder och utbildningssystem behandlas mer likvärdigt när sökande konkurrerar om platser i antagningen.

En effektiv service

UHR har ett service- och kommunikationsuppdrag gentemot de sökande och myndigheten publicerar därför information på flera webbplatser. Webbplatsen *Studera.nu* vänder sig till presumtiva sökande och den innehåller bland annat information om högskolestudier, högskoleprovet och en söktjänst för att hitta och jämföra utbildningar. Under året har UHR fokuserat på att väcka studieintresse i syfte att bredda rekryteringen till högskolestudier. Nya filmer med studenter och möjlighet att interaktivt testa frågor i högskoleprovet har varit exempel på insatser.

På *Studera.nu* gjordes 3 438 294 besök/sessioner under året. Det är en ökning med 4,66 procent jämfört med 2017. UHR:s bedömning är att ökningen beror på de olika insatserna som gjorts för målgruppen, till exempel kring breddad rekrytering till högre utbildning.

När det är dags att söka till högskolan är det webbtjänsterna *Antagning.se*, med 19 655 690 besök/sessioner, och *Universityadmissions.se*, med 5 409 705 besök/sessioner, som används i den samordnade antagningen.

Contact center (CC)

För att nyttja resurser effektivt väljer UHR att använda underleverantörer för vissa tjänster. Inkommande telefonsamtal, e-post och chattfrågor hanteras av ett externt contact center (CC) som kommunicerar med den sökande på svenska eller engelska. CC är specialister på att hantera stora mängder förfrågningar och besvarar frågor av enklare karaktär. Frågor som kräver mer tid och djup kunskap om antagningsprocessen skickas vidare till handläggare på UHR och på lärosäten. För den sökande innebär det att det finns en ingång för antagningsfrågor istället för flera via de enskilda lärosätena.

För att upprätthålla hög kvalitet och effektivitet genomförs Nöjd Kund Index (NKI)-mätningar på CC. Totalt hade UHR:s Contact center ett NKI-värde på 78. För telefonsamtal är värdet 82, för e-post 74 och för chatt 78. Motsvarande siffror för 2017 var totalt 79, telefon 83, för e-post 75 och för chatt 78. Resultaten för de två senaste åren är likvärdiga och UHR:s bedömning är att myndighetens Contact center överlag levererar bra och effektiv service.

Under 2018 inkom totalt 248 574 ärenden till CC. Det är en liten minskning jämfört med 2017 då det inkom 251 089 ärenden. Antalet telefonsamtal har minskat medan antalet chattfrågor har ökat, under 2018 ökade de med 44 procent jämfört med 2017.

UHR:s bedömning är att en anledning till ökningen av chattfrågor är minskningen av telefonsamtal. Antalet samtal har minskat med 13 154 medan chattfrågor har ökat med 15 378. Kommunikation via mejl har också minskat, dock i mindre omfattning, med fyra procent jämfört med 2017. Minskningen består till största del av mejl från sökande med svenska meriter, samtidigt som antal ärenden från sökande med internationella meriter ökar. Myndighetens bedömning är att minskningen beror på att webbtjänsten fungerar väl och att regelverket för antagning till högre utbildning genomgått relativt få förändringar.

UHR:s support till de sökande

Under året skickades totalt 22 783 ärenden vidare från CC till UHR, varav ärenden från sökande med internationella meriter stod för 61 procent. Totalt har ärenden från sökande med svenska meriter minskat med 8,4 procent och ärenden från sökande med internationella meriter har minskat med 8,7 procent jämfört med 2017. Minskningen av ärenden från sökande med svenska meriter ligger i nivå med minskningen 2017. För ärenden från sökande med internationella meriter är årets nedgång ett trendbrott efter flera år av ökande ärendemängd. Både för ärenden från sökande med svenska och internationella meriter minskar mängden mejl mer än mängden telefonsamtal.

Lärosäten som använder antagningssystemet

Av **tabell 7** framgår det vilka lärosäten som använder antagningssystemet och ger uppdrag till UHR att biträda vid antagning, fördelat på grund- och avancerad nivå. UHR tecknar treåriga överenskommelser med de lärosäten som deltar i de sju årliga nationella antagningsomgångarna.

UHR hjälper även mindre lärosäten att avgöra vilka sökande som ska betala anmälningsavgift. Förutom de lärosäten som använder antagningssystemet har UHR under 2018 gett stöd till Stockholms konstnärliga högskola och Kungliga konsthögskolan.

Flertalet av lärosätena beställer också tilläggstjänster av UHR. Detta kan vara hjälp med lärosätesspecifik förberedelse inför antagningsomgångarna, hjälp med handläggning och kontroll av urvalsresultat.

Tabell 7. Lärosäten som använder antagningsystemet

Lärosäte	Grundnivå	Avancerad nivå	Tilläggstjänster
Blekinge tekniska högskola	X	X	
Chalmers tekniska högskola	X	X	X
Enskilda Högskolan Stockholm ¹	X		X
Ersta Sköndal Bräcke högskola	X		X
Försvvarshögskolan	X		X
Gymnastik- och idrottshögskolan	X		X
Göteborgs universitet	X	X	X
Handelshögskolan i Stockholm	X		X
Högskolan Dalarna	X	X	X
Högskolan i Borås	X	X	X
Högskolan i Gävle	X	X	X
Högskolan i Halmstad	X	X	X
Högskolan i Skövde	X	X	X
Högskolan Kristianstad	X	X	
Högskolan Väst	X	X	X
Johannelunds teologiska högskola	X		X
Karlstads universitet	X	X	X
Karolinska institutet	X	X	X
Konstfack	X	X	X
Kungliga Musikhögskolan i Stockholm	X		X
Kungliga Tekniska högskolan	X	X	X
Linköpings universitet	X	X	X
Linnéuniversitetet	X	X	X
Luleå tekniska universitet	X	X	X
Lunds universitet	X	X	X
Malmö universitet	X	X	X
Mittuniversitetet	X	X	X
Mälardalens högskola	X	X	X
Newmaninstitutet	X		
Röda Korsets Högskola	X		X
Sophiahemmet Högskola	X		X
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	X	X	
Stockholms universitet	X	X	X
Sveriges lantbruksuniversitet	X	X	
Södertörns högskola	X	X	
Umeå universitet	X	X	X
Uppsala universitet	X	X	X
Örebro universitet	X	X	X

1. Under 2018 bytte Teologiska högskolan Stockholm namn till Enskilda Högskolan Stockholm.

Tabell 8. Sammanlagd kostnad för antagningssystemet inklusive master samt antal sökande

	2018	2017	2016
Kostnad (inkl masterutbildning) (tkr)	196 499	183 132	186 372
Kostnad/sökande (inkl master) (kr)	233	216	223
Totalt antal sökande (inkl masterutbildning)	841 819	846 531	836 343
antal kvinnor	505 376	506 540	
antal män	336 443	339 991	
åldersgrupp under 19 år	44 258	45 347	
åldersgrupp 20–24 år	282 122	293 161	
åldersgrupp 25 år och äldre	515 439	508 023	

Tabell 9. Sammanlagd kostnad för antagningssystemet exklusive master samt antal sökande

	2018	2017	2016
Kostnad (exkl masterutbildning) (tkr)	173 041	161 822	167 859
Kostnad/sökande (exkl master) (kr)	228	212	220
Totalt antal sökande (exkl masterutbildning)	759 752	763 718	762 920
antal kvinnor	473 809	475 242	
antal män	285 943	288 476	
åldersgrupp under 19 år	43 966	45 082	
åldersgrupp 20–24 år	257 535	268 144	
åldersgrupp 25 år och äldre	458 251	450 492	

Tabell 10. Intäkter för biträde med tilläggstjänster, tjänster för andra myndigheter än lärosäten och kommunala kunder

	2018	2017	2016
Tilläggstjänster inom nationella samt lokala antagningsomgångar (tkr)	2 139	1 313	1 913
Andra myndigheter än lärosäten ¹ (tkr)	6 505	6 347	4 266
Kommunala kunder (tkr)	311	313	300
Totalt (tkr)	8 955	7 973	6 479

Tabellens namn har ändrats från kostnader till intäkter pga. felaktig benämning tidigare år. Jämförelsetalen för 2016 och 2017 har inte ändrats.

1. Statens skolverk, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Rekryteringsmyndigheten.

Tabell 11. Antal anmälningar till utbildningar på uppdrag av statliga kunder

	2018	2017	2016
Statens skolverk Läraryftet	3 570	4 471	6 326
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Skorstensfejarutbildning Utbildning i skydd mot olyckor	260 1 474	267 1 516	461 1 809
Rekryteringsmyndigheten Polisutbildningen	22 406	15 684	11 743

Tabell 12. Direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten till utbildning på grundnivå samt antal sökande

	2018	2017	2016
Kostnader (tkr)	63 149	61 287	61 834
Antagningskostnad/sökande (kr)	83	80	81
Totalt antal sökande	759 752	763 718	762 920
antal kvinnor	473 809	475 242	472 053
antal män	285 943	288 476	290 867
åldersintervall under 19 år	43 966	45 082	
åldersintervall 20–24 år	257 535	268 144	
åldersintervall över 25 år	458 251	450 492	

Kostnader för antagningssystemet

I **tabell 8** anges sammanlagd kostnad för antagningssystemet (system- och hanteringskostnader) inklusive masterantagning. **Tabell 9** visar kostnaderna exklusive masterantagning. Jämfört med 2017 har kostnaderna ökat 2018 vilket bland annat beror på ökade konsultkostnader till följd av att uppdraget till ITS har ökat samt ett periodiseringsfel mellan år 2017 och 2018. Kostnaden per sökande är 233 kr vilket innebär en ökning jämfört med 2017 men är i nivå med tidigare år.

Biträde med antagning och annan service

UHR:s tjänster inom biträde vid antagning delas in i två områden. Det ena är tilläggstjänster för lärosäten inom nationella antagningsomgångar inklusive lokala antagningsomgångar. Det andra området är tjänster för andra myndigheter och kunder än lärosäten. Fördelningen och omsättningen per område för åren 2016–2018 framgår nedan av **tabell 10**. Intäkterna motsvarar kostnaderna för dessa tjänster. Vilka lärosäten som haft tilläggstjänster framgår av tabell 7.

Andra myndigheter än lärosäten

På uppdrag av andra myndigheter genomför UHR antagning till utbildningar och **tabell 11** visar antalet anmälningar.

Kommunala kunder

För att underlätta kommunernas arbete med aktivitetsansvar, har den kommunala sektorn möjlighet att teckna avtal med UHR för att få information om personer som är folkbokförda i kommunen har en gymnasieexamen eller inte.

Under 2018 tecknades tio avtal som omfattar tre kommunförbund (omfattar nio kommuner) och sju kommuner. Totalt har 32 avtal tecknats med UHR och 173 kommuner (varav 154 av dem företräds av 13 kommunförbund) ingår i de 32 avtalen. Detta motsvarar ungefär samma nivå av anslutningar som för 2017.

Direkta produktionskostnader

UHR redovisar direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten till utbildning på grundnivå enligt **tabell 12**. Under 2018 var produktionskostnaderna något högre än föregående år. UHR:s bedömning är att de stora mängder anmälningar som hanteras årligen av myndigheten leder till stordriftsfördelar och effektivitet över tid. Det innebär dock att organisationen har svårt att snabbt ställa om organisationens storlek för att möta förändringar i antalet anmälningar mellan åren. Kostnaden per sökande har ökat något 2018, vilket även beror på att antalet sökande minskat och att kostnaden för hanteringen av antalet sökande inte går ner proportionerligt.

Samverkan med lärosätena med fokus på antagning till högre utbildning

Under året har UHR gett stöd till lärosätena vid införandet av Ladok 3 och samtliga lärosäten har nu gått över till det nya systemet.

UHR har också samverkat med lärosätena i samverkansgruppen mellan UHR och SUHF. Syftet med gruppen är att föra gemensamma diskussioner på ledningsnivå kring frågor som rör tolkningar och tillämpningar av regelverk för antagningsfrågor, informationsfrågor och ärenden som rör de studieadministrativa systemen.

NUAK, den årliga konferensen inom det studieadministrativa området (antagning, examen, Ladok) samlade i år 570 deltagare från flertalet lärosäten i Sverige. Syftet med konferensen är att lärosäten ska ges möjlighet till samverkan med varandra och med UHR för fördjupning och breddning av kunskaper inom verksamhetsområdet.

För att säkerställa en god och bred förankring och bidra till lärosätenas kompetensförsörjning anordnar UHR möten med representanter från lärosätena. UHR arrangerar också kick-off möten för VO-organisationen, seminarier för produktionsansvariga på lärosäten och regelbundna möten med lärosätenas studieadministrativa chefer.

Avräkning av anmälningsavgifter

UHR:s avräkning av anmälningsavgifter för 2018 grundas på myndighetens kostnader och antal mottagna anmälningsavgifter. Avräkningen gjordes för samtliga sju nationella antagningsomgångar under perioden 2017-09-05 till och med 2018-09-04.

UHR:s kostnader var under perioden 22 382 tkr och myndigheten mottog 23 480 tkr i avgifter. En återbetalning till lärosätena gjordes under december 2018.

Antalet avgiftsskyldiga sökande som betalat anmälningsavgift uppgick till 26 088 att jämföra med 23 486 stycken 2017, en ökning på elva procent. Kostnaden per sökande uppgick till 869 kr jämfört med 855 kr 2017, en ökning med 1,5 procent. Ökningen av kostnaden per sökande beror på ökade personalkostnader för registrering och handläggning av de sökandes meriter.

Systemtjänster

NyA och Beda

UHR ansvarar för förvaltningen av antagningssystemet NyA och betygsdatabasen Beda. Ett prioriterat förbättringsområde inom NyA är hanteringen av dokument. Under 2018 har verksamhetsanalyser och användarstudier genomförts på både sökande och handläggare, vilket resulterat i ett framtida koncept för hur dokument ska komma in till systemet och sedan handläggas. Utvecklingen fortsätter under 2019.

Med syfte att korta handläggningstiderna har även en satsning på bildigenkänning och indexering av passkopior med hjälp av artificiell intelligens genomförts under 2018. Satsningen fortsätter under 2019 och fler dokumenttyper och tillämpningsområden kommer att provas.

Under 2018 har en ny modell för användarbehörigheter utvecklats. Den nya modellen ger NyA:s användare större möjligheter att skapa behörigheter som är anpassade efter sina lokala organisationer och processer i ett överskådligt webbgränssnitt. Arbetet med användarbehörigheter fortsätter under 2019.

För att skapa ett lätthanterligt NyA för både användare och utvecklare pågår ett långsiktigt arbete med att förenkla systemarkitekturen genom att dela upp systemet i mer fristående delar. Arbetet fortsätter under 2019 då ett antal prioriterade delar kommer att brytas loss. Dessa delar kan sedan uppdateras separat vid behov. Utbrytningen innebär också en anpassning till mer moderna metoder för systemdrift.

Samtidigt fortsätter arbetet med att skapa mer användarvänliga sökandewebbar. Bland annat pågår ett arbete med mobilanpassning av webbplatserna. Målet är att Antagning.se och Universityadmissions.se ska bli helt responsiva och fungera lika bra oavsett vilken enhet användaren besöker sidorna från. Arbetet fortsätter under 2019. Under 2018 har NyA även anpassats till den nya dataskyddsregleringen.

Arbetet med att gå över till onlineöverföring av betyg från Beda till NyA har slutförts under året. Som ett ytterligare led i digitaliseringen av antagningsprocessen har UHR även utvecklat en tjänst i Beda för att validera examina från gymnasiet och komvux som registreras i antagningssystemet NyA. Den nya valideringstjänsten gäller de betygsdokument som inte inkommer till Beda utan som de sökande själva skickar in till antagningssystemet.

Säkerhetsgranskningen av Beda som genomfördes 2017 har resulterat i fortsatta åtgärder också under 2018 med bland annat insatser för att ytterligare öka spårbarheten.

Ur driftsynpunkt är NyA stabilt. Antagningsomgångarnas kritiska tidpunkter har under året förflutit utan störningar. Leverans från driftleverantör har fungerat bra avseende både infrastruktur och support.

TentaAdmin

TentaAdmin är ett webbaserat verktyg för administration av skrivtillfällen. Verktyget är flexibelt och kan anpassas efter lärosätets verksamhet samt tekniska förutsättningar. Systemet hanterar salar, vakter och tentander. Under 2018 har systemet utvecklats vidare enligt önskemål från förvaltningsrådet för Ten-

taAdmin. Högskolan i Skövde anslöt sig till systemet under hösten, vilket gör att det nu är fyra lärosäten som använder TentaAdmin. Systemet har demonstrerats på tentamenskonferens samt ute på lärosäten. TentaAdmin är öppet för fler lärosäten att ansluta sig till.

Valda

Valda är ett ärendehanteringssystem som effektiviserar och underlättar validering inom lärarlyftet II samt inom yrkeslärarutbildningen. Syftet är att Valda ska vara ett stöd både för de sökande och för lärosätena genom hela valideringsprocessen. Under 2018 lanserades Valda som systemstöd för yrkeslärarutbildningen som ett resultat av vidareutvecklingsprojektet som påbörjades år 2017. Fyra lärosäten³ använder därmed Valda för handläggning inom yrkeslärarutbildningen. Inom projektet integrerades även Valda med systemet Valiweb⁴ som övriga sex lärosäten⁵ använder. Det har gjort att alla avslutade ärenden för alla tio lärosätena finns sparade i Valda, vilket möjliggör transparens mellan alla tio lärosätena. Förhoppningsvis bidrar detta till en mer rättssäker hantering av ärendena.

Nais

Nais är ett ärendehanteringssystem som underlättar lärosätenas administrativa och personalkrävande arbete kring dokumentation och kommunikation med studenter i behov av särskilt pedagogiskt stöd. Systemet erbjuds lärosätena som en avgiftsbelagd tjänst och UHR har under 2018 överenskommelser med 33 lärosäten.

Under 2018 har det pågått utveckling av stöd för e-arkivuttag och gallring. Funktionen kommer att implementeras efter att Riksarkivet har fattat beslut om den begäran om myndighetsspecifik föreskrift för bevarande och gallring av allmänna handlingar i Nais som lärosätena gjorde i oktober 2018. Utöver detta har systemet anpassats för att uppfylla kraven i dataskyddsregleringen och ett projekt gällande införande av förhöjd inloggningssäkerhet har påbörjats. Den förhöjda inloggningssäkerheten kommer att implementeras under mars 2019.

3. Högskolan Väst, Karlstads universitet, Malmö universitet och Stockholms universitet.

4. Valiweb är ett systemstöd för validering under Skellefteå kommun. Valiweb erbjuder även kartläggningstjänster m.m.

5. Göteborgs universitet, Högskolan Dalarna, Högskolan Kristianstad, Linköpings universitet, Linnéuniversitetet och Umeå universitet.

Information

Insatser för studie- och yrkesvägledare

Studie- och yrkesvägledare är en viktig för UHR:s informationsinsatser till bland annat nya svenskar, presumtiva sökande och studenter på högskolenivå. Genom att tillhandahålla aktuell information från myndighetens olika verksamhetsområden och sätta in den i ett sammanhang för vägledare på gymnasiet, inom vuxenutbildningen och på högskolan kan myndigheten nå fler slutanvändare med rätt information i rätt läge.

UHR:s huvudkanaler till målgruppen utgörs av webbplatsen *Uhr.se/syv* och ett digitalt nyhetsbrev. Under 2018 har antalet webbplatsbesök ökat med 22 procent jämfört med 2017. Öppningsgraden för nyhetsbrevet ligger på cirka 46 procent varje månad, med en klickfrekvens på 51 procent.⁶

Under året har UHR arrangerat två informationsdagar och fyra kursdagar med sammanlagt 400 deltagare. De informationspass som filmats och delats med målgruppen har mer än 1 200 visningar. I samband med de utbildningsmässor som UHR deltagit i har myndigheten även erbjudit korta informationspass för vägledare.

Även webbplatsen *Studera.nu* är ett viktigt verktyg för vägledare i deras arbete att informera om och inspirera till högskolestudier.

Bedömning av utländska utbildningar

UHR bedömer hur utländska utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå motsvarar svenska utbildningar. Bedömningen kan användas som ett stöd för den som söker arbete eller vill studera vidare i Sverige.

Ärendehandläggning

År 2018 minskade antalet inkomna ansökningar om bedömning av utländska utbildningar jämfört med

6. Antalet prenumeranter i december 2018 var 2 755. Av dem öppnar 46% utskicken, varav 51% klickar på en eller flera nyheter.

år 2017 med tolv procent. Anledningen till nedgången är de senaste årens minskade flyktingmottagande. UHR uppskattar att en stor del av de asylsökande som anlände framför allt från Syrien till Sverige under 2015 och 2016 redan har fått en bedömning av sin utländska utbildning av UHR.

Antalet ärenden med utbildningar från Syrien minskade med 43 procent men antalet ärenden från resten av världen ökade. UHR ser en ökning i antal inkommande ärenden som sannolikt kan relateras till arbetskraftsinvandring inom exempelvis teknik- och IT-sektorn. Till exempel har ansökningar avseende högskoleutbildningar från Indien ökat med 39 procent.

UHR har under 2018 bedömt 4,6 procent färre ärenden, totalt sett jämfört med 2017, se **tabell 13** som visar antal inkomna ärenden och avgjorda ärenden. I syfte att effektivisera handläggningen har bland annat funktionen förstagranskning stärkts. Förstagranskare har som uppgift att gå igenom ärenden tidigt i processen och granska om alla uppgifter finns för att ärendet ska kunna handläggas. Om komplettering av ytterligare information behövs kan det nu oftare efterfrågas i ett tidigare skede. En kontinuerlig effektivisering har också skett i form av tydlig visualisering av ärendebalanser, förenklade handläggningssätt samt tydliga prioriteringar av verksamhet som inte innefattar ärendehandläggning. Det har resulterat i att det avgjordes 24,3 procent fler ärenden under andra halvåret jämfört med det första.

I syfte att ytterligare effektivisera processen har UHR under 2018 utvecklat tekniken för att införa elektroniska utlåtanden. Det elektroniska utlåtandet införs under 2019, vilket bland annat kommer att minska ett antal manuella administrativa moment i handläggningen.

Tabell 14 visar statistik avseende ålder och kön för ärenden för bedömning av utländsk utbildning.

Tabell 15 visar den totala kostnaden för bedömningar samt kostnaden per bedömningsärende. Kostnaden per bedömningsärende 2018 har ökat jämfört med 2017 vilket kan förklaras med totalt sett ökade kostnader, som exempelvis kan härledas till utökad personalstyrka, samtidigt som antalet ärenden har minskat.

Den genomsnittliga handläggningstiden 2018 för bedömning av akademisk utbildning var 162 dagar. För eftergymnasial yrkesutbildning var motsvarande siffror 168 dagar och för gymnasial utbildning var den genomsnittliga handläggningstiden 66 dagar. Se **tabell 16** för jämförelse med tidigare år. Sammantaget noterar

UHR en viss minskning av antalet avgjorda ärenden parallellt med viss ökad handläggningstid. Det finns en eftersläpning från tidigare års kraftiga öknings som påverkar handläggningstiden. Dessutom har processen i vissa fall blivit mer tidskrävande eftersom UHR från och med 2018 kan erkänna utländska utbildningar även när de är ofullständigt dokumenterade. De åtgärder för att effektivisera verksamheten som nämns ovan har gett positiv effekt på handläggningstiderna i slutet av 2018. UHR ser nu en nedåtgående trend där den genomsnittliga handläggningstiden minskar vilket har fortsatt in under januari 2019. Den genomsnittliga handläggningstiden för november och december var 107 dagar att jämföra med den genomsnittliga helårssiffran på 120 dagar.

Yrkeskvalifikationsdirektivet

UHR:s uppdrag rörande yrkeskvalifikationsdirektivet 2005/35/EG har under året gått vidare till etablerad förvaltning. Som rådgivningscentrum för yrkeskvalifikationsdirektivet har UHR under 2018 utfärdat 62 intyg inför tillträde till reglerade yrken i andra EU-medlemsstater och övriga världen. Bergsguider är ett reglerat yrke som UHR är behörig myndighet för och har därmed löpande under året hanterat ansökningar om europeiskt yrkeskort för utresande svenskutbildade bergsguider. Vidare lämnade UHR 87 yttranden över utländsk utbildning utifrån förfrågningar från svenska behöriga myndigheter.

Inom ramen för uppdraget som nationell samordnare för yrkeskvalifikationsdirektivet har UHR under 2018 tillsammans med EU-kommissionen arrangerat en workshop om yrkesreglering för ingenjörer, under vilken 15 medlemsländer var representerade. I forumet *Rådet för reglerade yrken* har UHR anordnat två möten för behöriga myndigheter samt vidareutvecklat myndighetens webbforum för erfarenhetsutbyte.

Bedömning av utländsk utbildning med ofullständig dokumentation

UHR har under året fortsatt arbetet för att underlätta och marknadsföra möjligheten att få sin utbildning bedömd även med ofullständig dokumentation. Personer med ofullständig utbildningsdokumentation kan ansöka om en alternativ bedömning vilken leder till en *Beskrivning av utländsk utbildning* istället för ett utlåtande över utbildningen. UHR har under året tydligare och i ett tidigare skede informerat om möjligheten att ansöka om en beskrivning samtidigt med ordinarie ansökan.

Tabell 13. Inkomna och avgjorda ärenden

	2018		2017		2016	
	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²
Gymnasial utbildning	11 731	12 398	13 705	14 144	12 209	11 630
Eftergymnasial yrkesutbildning	2 942	3 605	3 616	3 466	3 456	2 898
Akademisk utbildning	10 991	12 004	11 866	11 748	11 707	10 869
Summa	25 664	28 007	29 187	29 358	27 372	25 397

1. Ärenden inkomna till myndigheten under respektive år.
2. Ärenden avgjorda under respektive år oavsett vilken år de inkom till myndigheten.

Tabell 14. Ärendestatistik bedömning utländsk utbildning

	2018	2017
Totalt antal inkomna ärenden	25 664	29 187
varav kvinnor	14 705	14 956
varav män	8 564	11 755
varav annat ¹	2 395	2 476
åldersgrupp under 19 år	479	533
åldersgrupp 20–24 år	2 493	3 944
åldersgrupp över 25 år	22 622	24 687

1. Annat anger att sökande ej angivit kön alternativt uppgett "annat" i ansökan eller saknar svenskt personnummer.

Tabell 15. Kostnader för bedömningsärenden

	2018	2017	2016
Antal avgjorda bedömningar	28 007	29 358	25 397
Kostnad för bedömning (tkr) ¹	72 723	61 898	50 921
Kostnad per bedömningsärende (kr) ¹	2 597	2 108	2 005

1. Beloppen är korrigerade för 2016 och 2017 jämfört med årsredovisningen 2017 på grund av ändrad fördelning av overhead-kostnader i syfte att ge en mer rättvisande bild.

Tabell 16. Genomsnittlig handläggningstid

	2018	2017	2016
Gymnasial utbildning	66 dagar	57 dagar	49 dagar
Eftergymnasial yrkesutbildning	168 dagar	164 dagar	150 dagar
Akademisk utbildning	162 dagar	149 dagar	132 dagar
Genomsnitt handläggningstid totalt ¹	120 dagar	106 dagar	96 dagar

1. Den genomsnittliga handläggningstiden räknas fram som ett viktat värde.

Genom UHR:s sakkunskap, erfarenhet och omfattande referensmaterial har fler individer kunnat få ett fullständigt erkännande och utlåtande över sin utbildning, trots ofullständig dokumentation. Av 139 personer som har genomgått processen bedömning utan dokument har 135 personer fått en beskrivning eller ett utlåtande av sin utbildning. Sammantaget får fler personer än tidigare därmed ett erkännande, trots bristande dokumentation.

Nationell korrespondent för referensram för högre utbildning

Inom ramen för uppdraget som nationell korrespondent för referensramen för högre utbildning har UHR under året deltagit i ett möte med nätverket för den övergripande europeiska referensramen för högre utbildning (QF-EHEA). UHR har återskildrat mötets diskussioner kring skrivningarna i Pariskommunikén⁷ om QF-EHEA och short cycle⁸ till Utbildningsdepartementet.

Försöksverksamhet om utvecklad bedömning

Myndigheten ska enligt regleringsbrev för budgetåret 2016 (UH2016/03725/UH, UH2016/05632/UH) i uppdrag att till och med den 31 december 2020 genomföra en försöksverksamhet, *En särskild valideringsinsats*, som består av följande delar:

- validering av utländsk avslutad men ofullständigt dokumenterad eftergymnasial utbildning (på akademisk och yrkeshögskolenivå), samt
- utveckling av en process för att personer med dokumenterade men oavslutade akademiska studier ska kunna få dessa bedömda och erkända.

Det övergripande syftet med uppdraget är att fler personer ska kunna få sina kvalifikationer erkända för en etablering på arbetsmarknaden alternativt kunna bli antagna till vidare studier, genom tillgodoräknande eller kompletterande utbildning. Regeringsuppdraget pågår till och med december år 2020 och UHR har i uppdraget initialt valt att fokusera på ett erkännande för etablering på arbetsmarknaden.

Den del av uppdraget som berör universitet och högskolor har utvecklats i ett av UHR:s andra regeringsuppdrag som har till syfte att skapa en varaktig hållbar struktur för universitets och högskolors bedömning av reell kompetens. Eftersom de övergripande målen för båda uppdragen är de samma, att fler kvalifikationer ska erkännas även om de inte är formella eller dokumenterade. UHR har utvecklat en process som bygger på att personer med utländsk avslutad utbildning med ofullständig dokumentation ska kunna använda UHR:s alternativa bedömning, *Beskrivning av utländsk utbildning*, som grund för att gå vidare i en valideringsprocess utförd av ett lärosäte. Under året har UHR tillsammans med sju lärosäten⁹ arbetat med att ta fram en gemensam grundprocess.

Projektet har dock haft svårigheter att finna ett tillräckligt stort antal individer med rätt kriterier. På grund av det har UHR behövt byta fokus från etablering på arbetsmarknaden till att riktas mot vidare studier. Främst genom att stärka legitimiteten av tillgodoräknande och antagning till kompletterande utbildning för utländska akademiker utan dokument. Exempelvis har UHR tillsammans med den kompletterande utbildningen för utländska lärare, ULV¹⁰, börjat hitta samarbetsformer.

I den andra delen som berör validering på eftergymnasial yrkeshögskolenivå samverkar UHR med Myndigheten för yrkeshögskolan (MyH). Samarbetet är tänkt att inriktas på att stärka branschorganisationernas kunskap om UHR och utländska utbildningssystem vilket i sin tur ska underlätta att fler individer får möjlighet att genomgå en branschvalidering.

I uppdraget står att myndigheten även ska utveckla en process för att personer med dokumenterad, men oavslutad högskoleutbildning, ska få den bedömd. Valideringsdelegationen föreslår i sitt delbetänkande *Validering i högskolan – för tillgodoräknande och livslångt lärande* (SOU 2018:29) att UHR får ett uppdrag om att utfärda förhandsbesked om oavslutad utbildning. UHR inväntar beslut om detta förslag innan arbetet med uppdraget fortsätter.

7. I maj 2018 antog i Paris EU:s utbildningsministrar en kommuniké om de kommande årens prioriteringar inom Bolognasamarbetet.

8. Kortare studieprogram på grundnivå inom högre utbildning.

9. Lunds universitet, Linnéuniversitetet, Högskolan i Borås, Högskolan i Jönköping och Chalmers tekniska högskola har alla har fristående lärosätessprojekt. Vidare en samverkande grupp kallad Valideringsnätverk Väst som består av Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Skövde, Högskolan Väst samt Högskolan i Jönköping.

10. Stockholms universitets arbete med utländska lärares vidareutbildning (ULV).

Information till och samverkan med andra myndigheter

UHR bistår universitet, högskolor och andra relevanta aktörer med information och expertkunskap om utländsk utbildning främst genom webbplatserna *NARIC-portal* för erkännande av utländsk utbildning och *Bedömningshandboken*¹¹. En ny digital bedömnings-tjänst publicerades under året i en pilotversion. Det är en generell bedömningsdatabas, *Jämförelseguiden*, i vilken intresserade kan söka efter en utländsk examen och få svar på vilken svensk examen den vanligtvis jämförs med. Det är bland annat antagningshandläggare, vägledare vid universitet och högskolor samt personal inom vuxenutbildningen och arbetsförmedlingen som främst använder tjänsterna. Den digitala bedömnings-tjänsten riktar sig också till arbetsgivare som snabbt och enkelt vill kunna förstå en utländsk utbildning vid till exempel rekrytering, men även till personer med en utländsk utbildning som kanske inte anser sig behöva en individuell bedömning.

Vidare är UHR representerat i flera olika samverksgrupper och nätverk för branschorganisationer som exempelvis *Rådet för integration i arbetslivet*, RiA. Myndigheten deltar också sedan många år i Arbetsförmedlingens arbete med etablering, validering, branschsamverkan och snabbspår.

Utöver det har UHR under året tagit emot 1 368 stycken begäranden om yttranden från Statens skolverk inom ramen för legitimationsprövning för lärare och förskollärare med utländsk lärarutbildning enligt tidigare överenskommelse. Yttrandena ligger till grund för Statens skolverks legitimationsprövning för lärare och förskollärare med utländsk utbildning. UHR lämnade besked i 1 332 ärenden med en genomsnittlig handläggningstid på 61 dagar. Utöver dessa har myndigheten även behandlat ärenden från Statens skolverk rörande kompletterande studier för personer med lärarutbildning som yrkat på utökad behörighet. Samverkan med Statens skolverk har under året bestått av samverkansmöten och ledningsmöten mellan handläggare och ledning. Myndigheterna har även tillsammans sett över och uppdaterat de överenskommelser och bedömningsgrunder som styr uppdragen.

Därtill presenterar, informerar och utbildar UHR både nationellt och internationellt om uppdraget med bedömning av utländsk utbildning och vilken expertis som myndigheten har och kan bistå med. Sammantaget verkar UHR i flera former och fora för att sprida kunskap om erkännande av utländsk utbildning så att fler individer ges möjlighet att komma vidare på basis av utländska kvalifikationer oavsett om det är till arbete eller för tillträde till studier.

Internationellt samarbete och mobilitet

UHR är det svenska programkontoret för ett flertal program som möjliggör internationella samarbeten och utbyten för organisationer och individer inom hela utbildningssektorn. Programmen finansieras av:

- EU-kommissionen (*Erasmus+*, *eTwinning*, *Epale*, *Europass*, *Euroguidance*)
- Nordiska ministerrådet (*Nordplus*)
- Sida (bland annat *Linnaeus Palme*, *Minor Field Studies*, *Den globala skolan*, *Praktikantprogrammet*)
- Ramanslag enligt regleringsbrev (*Atlas*, *Ettårsprogrammet*, *ASEM-DUO*, *stipendier för avgiftsskyldiga studenter*)

UHR:s ansvar för programmen skiftar beroende på finansier och verksamhetens karaktär. I huvudsak har myndigheten fullt ansvar för såväl information, administration av ansöknings- och projektprocesser som för uppföljning av resultat. I vissa fall ansvarar myndigheten enbart för information och spridning av resultat då andra institutioner ansvarar för handläggningen. Dessutom informerar UHR om andra EU-program inom utbildningsområdet och nordisk utbytestjänstgöring.

Via de program som UHR administrerar bidrar myndigheten till att stärka internationella kontakter och interkulturella perspektiv inom utbildningssektorn. Förskolor, skolor, lärosäten, företag, organisationer och enskilda individer kan delta i allt från internatio-

11. Bedömningshandboken tas fram av en arbetsgrupp utsedd av Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF där UHR ingår. handboken utgör, vid sidan om högskoleförordning och Universitets- och högskolerådets föreskrifter, underlaget för antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Bedömningshandboken består av tre delar; svenska meriter, utländska gymnasiala meriter, utländska akademiska meriter.

nella samarbetsprojekt och kompetensutveckling till praktik och studier utomlands. Programmens syfte är att bidra till ökad kvalitet i utbildningen, ge viktig internationell kompetens och stärka individers och landets konkurrenskraft på en global marknad.

Inkomna ansökningar

UHR tog emot 1 380 ärenden med ansökningar till internationella program 2018, vilket är en marginell minskning med 0,1 procent jämfört med föregående år.

Antalet inkomna ärenden avser ansökningar eller enskilda stipendier som inkommit under 2018. Beviljade ärenden avser de ansökningar som fått bifall under året. Antal avslutade ärenden avser ansökningar som avslutats under året. Eftersom projektperioden kan vara flerårig ska antalet avslutade ärenden inte jämföras med antalet inkomna ärenden. **Tabell 17** syftar till att ge en samlad bild av hur ärendehantering utvecklas över tid.

Att antalet avslutade ärenden har ökat 2018 jämfört med 2017 beror framförallt på att programmet Atlas avslutat fler ärenden 2018 än tidigare år vilket kan kopplas till projektperiod.

Den totala kostnaden för UHR:s internationella utbildningssamarbete uppgår 2018 till 84 047 tkr att jämföra med 81 652 tkr för 2017. Det avser samtliga kostnader för marknadsföring, administration, handläggning och uppföljning. Kostnaden har ökat jämfört med 2017 vilket framför allt kan förklaras med att med Erasmus+, har fått en ökning av bidragsbudgeten från EU-kommissionen på motsvarande 61,6 mnkr. Att hantera ett växande program med kraftigt ökade bidragsmedel har krävt ökade resurser på myndigheten, främst personal.

Beviljade medel

Beviljade medel avser bidragsmedel till mobilitets- och samarbetsprojekt samt till enskilda stipendier. Medlen betalas ut under högst en treårsperiod enligt villkoren i respektive program. EU-medel och medel från Nordiska ministerrådet betalas ut i euro och är i **tabell 18** nedan omräknade till svenska kronor enligt principen 1 euro = 10 kronor, i syfte att kunna ge en jämförande helhetsbild.

Det totala beloppet beviljade medel 2018 är 579 392 miljoner kronor, vilket är en ökning med 71 miljo-

Tabell 17. Finansiärer av internationella program och ärendehantering för respektive program

	2018			2017			2016		
	Antal inkomna ärenden	Antal beviljade ärenden	Antal avslutade ärenden	Antal inkomna ärenden	Antal beviljade ärenden	Antal avslutade ärenden	Antal inkomna ärenden	Antal beviljade ärenden	Antal avslutade ärenden
EU	352	255	252	332	231	205	343	186	178
Nordiska ministerrådet	215	128	143	246	161	139	236	112	119
Sida	188	153	170	212	138	306	474	219	602
Anslagsmedel	625	438	772	591	395	155	459	370	358
Summa	1 380	974	1 337	1 381	925	805	1 512	887	1 257

Tabell 18. Beviljade medel

Beviljade medel (tkr)	2018	2017	2016
EU	413 230	342 647	284 853
Nordiska ministerrådet	25 800	28 079	28 143
Sida	60 240	56 057	42 813
Anslagsmedel	80 122	81 449	80 745
Summa	579 392	508 232	436 555

ner kronor jämfört med 2017. Beviljade medel påverkas direkt av storleken på disponibel bidragsram. Ökningen av beviljade medel beror framförallt på att budgeten för Erasmus+ har ökat jämfört med föregående år. För Erasmus+ kommer budgeten att öka de två återstående åren under projektperioden 2014–2020.

Utbetalning av medel för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter

UHR ska utbetala medel till universitet och högskolor när det gäller ersättning för stipendier som avses i förordning (2010:718) om stipendier för avgiftsskyldiga studenter. Statistik över utbetalda stipendier redovisas även till Sida. Stipendier för avgiftsskyldiga studenter vänder sig till lärosäten som fördelar stipendier till särskilt kvalificerade studenter från länder utanför EU/EES och Schweiz. Under 2018 har UHR handlagt 31 ansökningar inför läsåret 2019/2020. Lärosätena efterfrågade sammanlagt stipendiemedel för 157 665 tkr, att jämföra med de 60 276 tkr som totalt finns att fördela. Fördelningen av stipendiemedel utgår från respektive lärosätes medelstudieavgift, deras antagning av avgiftsskyldiga studenter föregående läsår och deras planerade antagning inför kommande läsår. Utbetalningen av medel som beviljades 2018 kommer att ske under 2019 och 2020. I **tabell 19** på nästa sida framgår beslutad fördelning av medel för åren 2016–2018, uppdelat på de lärosäten som beviljats medel för Stipendier för avgiftsskyldiga studenter. Ett antal lärosäten har under 2018 inte ansökt om nya medel men förfogar ännu över medel som inte förbrukats från tidigare ansökningsår.

Information om EU-samarbetet för lärare och skolledare

UHR fick i uppdrag att tillhandahålla utbildningar för lärare och skolledare i syfte att stärka EU-perspektivet i den svenska undervisningen. I samverkan med EU-kommissionens och Europaparlamentets informationskontor i Sverige utbildar UHR skolambassadörer för EU. Skolambassadörernas roll är att inspirera och ge stöd i skolans övergripande arbete med aktiviteter kring EU och Europa.

Under 2018 fördubblades antalet platser till skolambassadörsutbildningen. 54 lärare och 46 skolledare har deltagit i utbildningar och studieresor till Bryssel arrangerade av UHR. UHR har under 2018 även anordnat ett nätverksseminarium för 146 skolambassadörer som utbildats mellan 2010 och 2018.

Diskussioner om *”EU på schemat”* har förts med EU-kommissionens och EU-parlamentets informationskontor i Sverige inför satsning under 2019. I samband med Europadagen anordnades för andra året i rad filmtävlingen EU-minuten för elever vid grund- och gymnasieskolor. UHR tog emot 105 bidrag och när tävlingen stängdes fanns det 126 filmer på Instagram taggade med #euminuten.

Information om rekrytering och tjänstgöring inom EU:s institutioner

Under 2018 har UHR genomfört ett flertal informationsinsatser, såväl i seminarieform som i digitala kanaler, kring möjligheter om arbete inom EU:s olika institutioner. För att stödja arbetet med EU-rekryteringsinformation på lärosäten har UHR under 2018 ökat antalet EU-karriärambassadörer från fem till nio. UHR:s digitala nyhetsbrev om rekrytering inom EU:s institutioner har under 2018 nått 2 925 prenumeranter.

Under 2018 har UHR arrangerat skrivarstugor på flera orter i Sverige för att erbjuda ansökningshjälp med fokus på praktik i EU:s institutioner. Under våren 2018 lanserade UHR en tävling där nio lärosäten fick beskriva varför det är ett lågt intresse för en EU-karriär och vad Sverige/UHR skulle behöva göra för att öka detta intresse. Under hösten 2018 genomförde UHR en seminarieturné på åtta lärosäten i samverkan med skolambassadörerna.

UHR genomförde under 2018 utbildning med totalt 100 deltagare, varav 74 kvinnor och 26 män. För första gången arrangerade UHR rekryteringsmöten inte enbart i Bryssel och Stockholm utan även i Göteborg. Under 2018 lanserade UHR även online-träning inför uttagningsprovet.

Eurydike

Det svenska Eurydikekontoret är en del av UHR och har två huvuduppgifter. Den ena är att bistå Utbildningsdepartementet med aktuell information om utbildningssystem och utbildningspolitik i Europa. Den andra är att informera EU och deltagande länder om det svenska utbildningssystemet och svensk utbildningspolitik.

Eurydikenätverket består av de 28 EU-länderna samt Norge, Island, Schweiz, Liechtenstein, Montenegro, Serbien, Makedonien, Turkiet, Bosnien-Hercegovina och Albanien. Nätverket tillhandahåller information om utbildningssystem och utbildningspolitik i Europa samt stödjer informationsutbyte mellan länder. Detta sker dels genom en webbaserad och interaktiv euro-

Tabell 19. Fördelning av beviljade medel för stipendier till studieavgiftsskyldiga studenter

Lärosäte	Beviljade medel (tkr)		
	2018	2017	2016
Beckmans designhögskola	-	180	-
Blekinge tekniska högskola	2 997	3 784	3 595
Chalmers tekniska högskola	5 154	5 551	5 447
Försvarshögskolan	139	-	-
Gymnastik- och idrottshögskolan ¹	-	-	-
Göteborgs universitet	2 829	2 465	2 278
Handelshögskolan i Stockholm	1 002	933	650
Högskolan Dalarna	810	854	938
Högskolan i Borås	552	574	593
Högskolan i Gävle	742	732	510
Högskolan i Halmstad	2 028	1 804	1 691
Högskolan i Skövde	737	740	982
Högskolan Kristianstad	469	568	548
Högskolan Väst	683	-	767
Karlstads universitet	348	308	239
Karolinska institutet	1 277	1 487	1 552
Konstfack	589	575	579
Kungl. Konsthögskolan	627	612	613
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	-	-	525
Kungl. Tekniska högskolan	8 386	8 778	7 017
Linköpings universitet	2 545	2 222	1 830
Linnéuniversitetet	4 188	3 953	4 348
Luleå Tekniska universitet	-	-	674
Lunds universitet	6 813	7 196	7 411
Malmö universitet	930	1 066	1 211
Mittuniversitetet	421	508	550
Mälardalens högskola	750	748	926
Röda Korsets Högskola	-	292	-
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	3 459	3 381	2 660
Stockholms konstnärliga högskola	803	394	1 640
Stockholms universitet	2 253	2 471	2 381
Sveriges lantbruksuniversitet	888	655	694
Södertörns högskola	331	-	223
Umeå universitet	1 972	2 355	2 748
Uppsala universitet	4 985	4 597	3 929
Örebro Universitet	571	492	528
Summa	60 276	60 276	60 276

1. Gymnastik- och idrottshögskolan har inte ansökt om nya medel åren 2016–2018 men har fortfarande outnyttjade medel.

peisk encyklopedi över nationella utbildningssystem, dels genom jämförande studier, kortare faktablad, nyhetsbrev med mera. Eurydike bidrar till att följa upp både målen inom utbildningsområdet i Europa 2020 och EU:s landspecifika rekommendationer till medlemsländerna. Nätverket publicerade elva rapporter under 2018.

Exempel på frågor som stått i fokus under 2018 är integration av migranter i skola och inom högre utbildning samt lärarkyrket (tillträde till lärarutbildning och lärares karriärutveckling).

Insatser för att främja internationellt samarbete

Olika slags kommunikationsinsatser är avgörande för att främja internationellt samarbete inom hela utbildningssektorn. Det handlar dels om att nå ut brett för att öka kännedomen om möjligheter med programmen, dels om att övertyga genom att visa hur skolor med flera kan utveckla sina verksamheter genom internationella utbyten och samarbeten.

För att nå ut brett till så många potentiella ansökare som möjligt har UHR under året satsat på ökad kommunikation och marknadsföring i digitala kanaler, vilket genererat fler följare i UHR:s sociala kanaler och fler besökare till webbplatsen *Utbyten.se*.

UHR har under 2018 informerat om internationella utbyten och samarbeten vid sammanlagt 60 tillfällen. Det har varit informationsmöten, konferenser och ansökningsseminarier som UHR arrangerat, men UHR har även deltagit som talare på andra organisationers konferenser och möten samt varit utställare på mässor och andra events, till exempel vid Norden dag, Yrkes-SM och Bokmässan.

Den globala skolan har under året arrangerat 173 seminarier med totalt 13 424 deltagare från främst grund- och gymnasieskolan. Seminarierna syftar till att vara kompetenshöjande inom lärande för hållbar utveckling inklusive FN:s hållbarhetsmål inom Agenda 2030. I dessa sammanhang marknadsfördes de olika program för kompetensutveckling genom internationella utbyten som UHR erbjuder.

Goda relationer och nära samarbete med andra myndigheter och organisationer inom utbildningssektorn är en viktig del för att främja internationalisering. Under året har myndigheten fortsatt att träffa ansvariga för internationalisering på lärosäten i syfte att öka det internationella samarbetet inom högre utbild-

ning.. UHR har också påbörjat samtal med ledningen på Statens skolverk för ökat samarbete kring internationalisering.

UHR har tillsammans med andra aktörer fått två debattartiklar publicerade i rikstäckande media. Den första artikeln skrevs tillsammans med ministern för högre utbildning och forskning för att lyfta behovet av att fler svenska studenter skaffar sig internationell erfarenhet under studietiden. Den andra artikeln skrevs tillsammans med LO och Svenskt Näringsliv och uppmanade svenska yrkesutbildningsaktörer att erbjuda utvecklande utlandspraktik för att locka fler elever.

Euroguidance Sweden

Inom ramen för *Euroguidance Sweden* har UHR genomfört ett flertal informations- och utbildningsinsatser. Ett exempel är de distansutbildningar kring internationell mobilitet som myndigheten anordnat för vägledare inom gymnasie- respektive högskolesektorn, vilka har fått positiva omdömen i utvärderingarna. Vidare har *Euroguidance Sweden* föreläst och anordnat seminarier på ett flertal internationella konferenser, bland annat ett inledningsanförande på IAEVG¹²-konferensen 2018 för 750 deltagarna från ett 40-tal länder. Ett annat exempel är den europeiska konferensen *Learning by leaving*, där UHR diskuterade ett ökat samarbete mellan de mobilitetstödjande nätverken EURES, Eurodesk, Europass och Euroguidance.

ASEM-Duo

Programmet ASEM-Duo är ett ömsesidigt utbytesprogram mellan och studenter i Sverige, Asien och Oceanien där två studenter byter utbildningsort med varandra. UHR tilldelades 1 000 tkr för ASEM-DUO 2018. Med stöd av tidigare års återkrav beviljades 14 studentpar utbyte till en summa av 1 021 tkr.

Insatser för att öka den utresande mobiliteten bland studenter

Sedan flera år tillbaka har tillgången på bidragsmedel för studentmobilitet inom Erasmus+ varit större än efterfrågan. Svenska studenter har hittills inte utnyttjat möjligheterna till utvecklande utlandsstudier fullt ut. Eftersom bidragsmedlen kommer att öka med cirka tio procent per år till och med 2020 behöver efterfrågan i Sverige öka markant.

12. International Association for Educational and Vocational Guidance .

Trenden är densamma för de Sidafinansierade programmen Minor Field Studies (MFS) och Linnaeus Palme. Trots att bidragsramen ökade för dessa program 2018 var söktrycket lägre än tidigare år. Sverige har dessutom en bra bit kvar till EU-målet att nå 20 procents studentmobilitet år 2020. En ökad användning av medlen inom UHR:s program kan bidra till att nå detta mål.

UHR har genomfört ett antal satsningar riktade både till studenter och lärosäten för att öka efterfrågan för utresande studentmobilitet.

UHR har genomfört en digital marknadsföringskampanj riktad mot studenter för att öka kännedomen och intresset för att delta i studentutbyten generellt och Erasmus+ specifikt. Myndigheten har tagit fram särskilda kampanjwebbsajter för Erasmus+, Linnaeus Palme och MFS. Vidare har UHR producerat marknadsföringsmaterial till lärosätena. UHR har också marknadsfört utbytesstudier på SACO:s studentmässor i Stockholm och i Malmö. UHR har även finansierat studenter för rollen som Erasmusambassadörer på 16 lärosäten.

UHR har lyft frågan om ökad studentmobilitet i strategiska sammanhang. UHR:s generaldirektör har i ett brev uppmanat samtliga lärosätens rektorer att arbeta tillsammans för att öka den utresande studentmobiliteten. Under Almedalsveckan deltog UHR:s generaldirektör i paneldebatter vid tre seminarier och lyfte betydelsen av internationell mobilitet för ökad kvalitet i den svensk högskoleutbildning. UHR arrangerade konferensen Internationaliseringsdagarna tillsammans med Uppsala universitet där drygt 200 personer deltog. Temat för konferensen var strategier för ökad studentmobilitet. För att öka samarbeten mellan svenska lärosäten och lärosäten utanför EU arrangerar UHR årligen ett kontaktseminarium, vilket 2018 hölls i Argentina. Representanter från ett finskt och 19 svenska lärosäten knöt kontakter med representanter från lärosäten i Argentina, Uruguay och Paraguay.

Insatser för att informera om möjligheten till nordisk utbytestjänstgöring

UHR har i uppdrag att informera om och administrera nordiskt tjänstemannautbyte för att få fler statstjänstemän att delta. Under 2018 deltog sju personer i utbytestjänstgöring under sammanlagt sex månader.

Forum för internationalisering

UHR är ordförande i *Forum för internationalisering* som haft tre möten under året. Den pågående internationaliseringsutredningen har fortsatt varit ett återkommande tema på mötena. Detta forum har vidare behandlat regeringens forsknings- och innovationsråd vid svenska ambassader samt utredning och uppföljning av studentmobilitet. Under året har Migrationsverket utsetts till att vara sammankallande i den ombildade arbetsgruppen för migrationsfrågor. Gruppen har bidragit till att effektivisera arbetet med att identifiera – och i förlängningen avlägsna – migrationsrelaterade hinder för student- och forskarmobilitet.

Aktiviteter kopplade till Bolognaprocessen

Under 2018 slutförde UHR projektet *The academic value of mobility – ett projekt för att öka den utgående studentmobiliteten*. Projektet var i huvudsak finansierat av EU-kommissionen och pågick mellan november 2014 och maj 2018. Syftet var att öka andelen utresande studenter från svenska universitet och högskolor. UHR genomförde projektet med stöd av representanter från universitet och högskolor, Sveriges förenade studentkårer (SFS), Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF). I projektet bedrevs pilotprojekt vid sju lärosäten, som testade åtgärder som projektet föreslagit. Pilotförsöken visade bland annat att en proaktiv vägledning ökar studenternas intresse för utlandsstudier och ger fler sökande till utbytesplatserna.

UHR redovisade projektets rekommendationer och resultaten i rapporten *Det akademiska värdet av mobilitet – Rekommendationer med fokus på vägledning och internationaliserade lärandemål för ökad internationalisering och studentmobilitet*. UHR har tagit upp rapportens resultat vid en rad seminarier och konferenser i Sverige och internationellt under 2018.

Uppföljning och analys

I förordningen (2012:811) med instruktion för UHR framgår det att myndigheten ska ansvara för uppföljning och analys av frågor inom myndighetens verksamhetsområde.

Antagningsstatistik

Under 2018 har UHR lämnat sex rapporter med antagningsstatistik till regeringen (Utbildningsdepartementet). UHR analyserar vår- och höstterminen vid tre tillfällen: sista anmälningssdag, första urval och i en avslutande trendrapport. Denna trendrapport innehåller dels en sammanfattning av hela antagningsomgången, dels kommentarer och analyser av trender i sökandebeteende från 2008 och framåt.

Eurostudent

Det europeiska Eurostudent-projektet samlar in jämförbara data gällande den sociala dimensionen i europeisk högre utbildning sett ur ett studentperspektiv. Det innebär aspekter som påverkar såväl övergången till högre utbildning som genomströmningen. Under 2018 publicerade UHR två rapporter baserade på analyser av data från Eurostudent VI; en om studentmobilitet och en om funktionsnedsatta studenters situation i högskolan.

Under 2018 har UHR påbörjat arbetet med den sjunde svenska Eurostudent-undersökningen. Datainsamlingen kommer att göras under våren 2019.

Försöksverksamhet med lämplighetsbedömning

UHR har sedan 2014 ett regeringsuppdrag (U2014/2222/UH) att samordna, vidta åtgärder för genomförandet av samt utvärdera en treårig försöksverksamhet (2014–2016) med krav på att den som antas till utbildning som leder till förskolläraryrket, grundläraryrket eller ämnesläraryrket är lämplig för läraryrket. UHR slutredovisade resultatet av regeringsuppdraget 3 maj 2018 (UHR 00597-2014). Den övergripande slutsatsen av utvärderingen är det inte går att påvisa några generella positiva effekter av lämplighetsbedömningen. Den skulle också innebära stora kostnader, varför UHR i dagsläget inte kan rekommendera att lämplighetsbedömning införs vid antagningen till lärarutbildningarna.

Utvärdering av Erasmusstudenters drivkrafter och erfarenhet av utbytesstudier

I rapporten "Från Sverige med Erasmus+" har Uppsala universitet på uppdrag av UHR undersökt svenska Erasmusstudenters drivkrafter och erfarenheter av utbytesstudier. Studien visar att 93 procent av studenterna är nöjda med sitt utbyte. Mest nöjda är de studenter som haft akademiska motiv och läst utomlands för att få en bra utbildning, eller de som velat förbättra sina chanser på arbetsmarknaden.

Främjande uppgifter

I förordningen med instruktion för UHR framgår att myndigheten ska främja breddad rekrytering till högskolan, motverka diskriminering inom högskolan utifrån alla diskrimineringsgrunder, samt främja lika rättigheter och möjligheter inom högskolan.

Breddad rekrytering och breddat deltagande

Under 2018 har UHR fortsatt att genomföra aktiviteter med utgångspunkt i de behov som visade sig i UHR:s rapport *Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper* (2016).

Rapporten *En inblick i studiesituationen för studenter med funktionsnedsättning* presenterar de svenska resultaten från Eurostudent VI-undersökningen om studenter med funktionsnedsättning. Vidare pekar rapporten på områden och frågor som är viktiga att arbeta vidare med för att ge studenter med funktionsnedsättning lika möjligheter att påbörja, genomföra och slutföra sina högskolestudier. UHR presenterade rapporten vid ett externt seminarium där organisationer som företräder funktionsnedsattas intressen deltog.

UHR har inlett flera samarbeten med lärosäten för att sprida det utbildningsmaterial om breddad rekrytering och breddat deltagande riktat till studie- och yrkesvägledare i grundskolan som myndigheten tog fram 2017. UHR har under året presenterat materialet för skolmyndigheter, studie- och yrkesvägledare och rektorer i grundskolor i kommuner med låg övergång till högskolan. Målgrupperna ska använda detta material i samband med studiebesök under 2019.

UHR genomförde för fjärde gången en främjandekonferens. *Kvalitetsdrivet 2018 – om breddad rekrytering och breddat deltagande i högskolan, jämställdhet och studentmobilitet* bestod av ett antal föreläsare från svenska och utländska lärosäten, myndigheter, organisationer och nätverk. Konferensen lockade 250 deltagare.

Pilotverksamhet för bedömning av reell kompetens

UHR har sedan 2016 (UH2016/03868/UH) ett regeringsuppdrag att bidra till att etablera en varaktig struktur för att stödja lärosätenas arbete med bedömning av reell kompetens. 2016 tog UHR fram rapporten *En varaktig struktur för arbetet med bedömning av reell kompetens* som också innehåller planering av den fortsatta verksamheten 2017 och 2018 (UHR dnr 00300-2016).

Tabell 20. Projektansökningar reell kompetens

Område	Lärosäten
Information och IT-stöd – information till målgrupper och systemstöd	Chalmers tekniska högskola AB, Högskolan Dalarna, Kungliga Tekniska högskolan, Linnéuniversitetet, Malmö högskola, Umeå universitet
Riktlinjer, organisation och roller – kompetenshöjande åtgärder, utbildningsinsatser och insatser för att stödja förändringsarbete.	Högskolan Dalarna, Högskolan i Gävle, Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Luleå tekniska universitet, Lunds universitet, Malmö universitet, Mittuniversitetet, Stiftelsen Högskolan i Jönköping, Sveriges Lantbruksuniversitet, Valideringsnätverk Väst ¹ , Umeå universitet
Samverkan mellan lärosäten kring metoder, modeller och bedömargrupper	Chalmers tekniska högskola AB, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Karolinska institutet, Kungliga Tekniska högskolan, Linköpings universitet, Lunds universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet, Örebro universitet
Validering av utländsk slutförd akademisk utbildning, där fullständig utbildningsdokumentation saknas	Chalmers tekniska högskola, Högskolan i Borås, Linnéuniversitetet, Lunds universitet, Stiftelsen Högskolan i Jönköping, Stockholms universitet, Valideringsnätverk Väst ¹

1. Valideringsnätverk Väst består av Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Skövde, Högskolan Väst och Stiftelsen Högskolan i Jönköping.

Tabell 21. Beviljade och utbetalade medel till lärosäten

Lärosäte	Beviljade och utbetalade medel (tkr) 2018	Beviljade och utbetalade medel (tkr) 2017
Chalmers tekniska högskola AB	348	348
Högskolan Dalarna	1 100	1 300
Högskolan i Borås	908	908
Högskolan i Gävle ¹	0	1 100
Karlstads universitet	1 488	1 958
Kungliga Tekniska högskolan ²	2 400	1 900
Linköpings universitet ³	2 199	2 199
Linnéuniversitetet	1 000	1 200
Luleå tekniska universitet	579	579
Lunds universitet	2 532	2 532
Malmö universitet	3 637	3 937
Mittuniversitetet	538	538
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	446	446
Stockholms universitet	600	600
Sveriges Lantbruksuniversitet	585	585
Umeå universitet	1 500	1 500
Uppsala universitet ⁴	818	818
Valideringsnätverk Väst ⁵	4 200	4 200
Summa	24 877	26 647

- Medel är återkrävda 2018 då återrapporteringar inte lämnats in samt att progression inte skett inom det sökta projektet under 2018. De återkrävda medlen delades ut till tre lärosäten med god progression som ursprungligen inte fått fullt bifall för sina projektansökningar.
- Kungliga Tekniska högskolan i samarbete med Chalmers, Linköpings universitet och Högskolan i Borås.
- Linköpings universitet i samarbete med Göteborgs universitet, Karolinska institutet, Lunds universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet och Örebro universitet.
- Uppsala universitet i samarbete med Umeå universitet och Göteborgs universitet.
- Valideringsnätverk Väst består av Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Skövde, Högskolan Väst och Stiftelsen högskolan i Jönköping.

UHR har även 2018 enligt uppdraget fördelat medel till lärosätenas arbete med reell kompetens efter ansökan av projektmedel. Projektansökningarna från lärosätena är fördelade inom fyra områden. **Tabell 20** visar de fyra områdena samt lärosäten som ansökte och fick medel beviljade.

Flera lärosäten ansökte om gemensamma projekt, exempelvis de sju lärosäten som ingår i *Valideringsnätverk Väst*. Ytterligare ett nätverk har bildats i efterhand: Nätverk Norrland. UHR har fått gemensamma projektansökningar mellan lärosäten inom yrkesutbildningar som läkare, apotekare och civilingenjörer. Störst intresse för projektansökningarna var inom IT-stödet Valda samt området riktlinjer, organisation och roller.

Samtliga lärosäten ansökte om medel för 2017 och 2018 om totalt cirka 60 miljoner kronor, varav UHR betalade ut cirka 24,9 miljoner kronor 2018. Se **tabell 21** som visar beviljade och utbetalade medel samt fördelning till lärosätena under 2018.

UHR har under 2018 gett stöd till lärosätena genom att ta fram en gemensam projektplattform, anordnat flera konferenser och workshops för deltagare inom projektet, bland annat med inriktning på kompetensutveckling. En målgruppsanalys inom informationsområdet är färdigställd. Fortlöpande möten och workshops har ägt rum inom de olika delområdena.

Fokus inom lärosätenas projekt har varit att inventera och omarbete interna processer, förankra projektet internt, etablera och bygga upp kontakter och samarbeten med andra lärosäten, myndigheter och nätverk, ta fram metodmaterial, avsiktsförklaringar att anta varandras ansökningar både för tillträde och tillgodoräknande, formuleringar av faktiska förkunskapskrav, utveckling av kartläggningsmetoder, systematiserade gemensamma bedömningar, alternativt urval på grund av reell kompetens, samordnad bedömning av reell kompetens och frågebatterier för självskattning. UHR får återrapporteringar kontinuerligt.

För att kunna avgöra om en person har de kompetenser som erfordras oavsett om det gäller tillträde eller tillgodoräknande, är det centralt att det medverkar bedömare från akademien i valideringsprocessen. Malmö universitet har tydliggjort detta i sin strukturerade valideringsprocess genom processbeskrivningar som avser både tillträde och tillgodoräknande.

Flera andra lärosätens projekt har haft akademins medverkan som utgångspunkt. UHR bedömer att för tillträde har projektet bidragit till att skapa enhetliga processer och flera lärosäten har till exempel sett över

delegationsordningar och i vissa fall undertecknat en gemensam överenskommelse för samarbete där man avser att godta varandras bedömningar. UHR anser dock att det återstår arbete för att få en gemensam varaktig struktur. Det heterogena och i många fall decentraliserade arbetssätt som bedrivs på lärosätena för tillgodoräknande gör det svårt att samlas kring en gemensam nationell process med ett gemensamt förhållningsätt. Validering i högskolan är en akademisk fråga och den modell som Malmö universitet arbetar med kan tjäna som inspiration för hur varaktiga strukturer kan etableras på lärosätena.

Validering av yrkeslärares kunskaper

UHR har enligt regleringsbrevet för 2016 (U2016/03725/UH) i uppdrag att samordna valideringsprocessen för särskild behörighet för sökande till yrkeslärarutbildning. Som en del av uppdraget har UHR fortsatt rekrytera de yrkesexperter som samtliga lärosäten ska använda som bedömare vid validering av de sökandes yrkeserfarenhet och yrkeskompetens inom sökt ämne/sökta ämnen. Det finns cirka 130 bedömare samlade i UHR:s bedömarbank.

Under 2017 insåg UHR behovet av en gemensam digital plattform för att kunna uppnå den transparens som uppdraget kräver och därmed långsiktigt säkerställa transparens och likvärdighet i valideringsprocessen. UHR implementerade det digitala valideringsverktyget *Valda* våren 2018 och det har visat sig vara värdefullt för att uppnå transparens, synliggöra kvarvarande olikheter och kunna kvalitetssäkra lärosätenas valideringsarbete. Samtliga valideringar utförda finns nu tillgängliga i ett gemensamt ärendearkiv och därmed enkelt tillgängliga för UHR, berörda lärosäten, bedömare och andra intressenter. Ärendearkivet möjliggör granskning och fungerar som stöd för bedömare och kartläggare.

UHR har utvecklat ett utbildningsmaterial för bedömare under arbetet med att kvalitetssäkra rekryterade bedömare/utförda bedömningar och säkerställa att samtliga bedömare får samma utbildning i rådande regelverk och riktlinjer. Från och med 2019 kommer detta material att vara obligatoriskt för en bedömare att ta del av. Utbildningen består av en handbok och två filmer som beskriver riktlinjer och processer, både strukturellt och verkställande.

UHR har fortsatt att organisera samarbetet och utvecklingsarbetet i och med nätverket *Yrksam*, där deltagarna träffats och diskuterat validering under fyra heldagsmöten det gångna året. UHR har vidare

haft ett möte med ett femtiotal branschrepresentanter och ett med de ansvariga för verksamheten på lärosätena.

År 2018 betalade UHR ut bidragsmedel på 9 711 tkr till de tio lärosäten som ger yrkeslärarutbildning. Bidraget för genomförd validering av en sökande uppgick till 7 850 kr. Totalt utfördes 1 229 valideringar under vårterminen och höstterminen 2018. Från och med 2018 är lärosätena skyldiga att åiterrapportera sina kostnader för valideringsarbetet och hur erhållet bidrag nyttjats.

UHR delredovisade uppdraget (UHR dnr 00056-2017) till regeringen (Utbildningsdepartementet) den 27 juni 2018.

Insatser för nationella minoriteter

På webbplatsen *Uhr.se* finns översättningar av myndighetsinformation på finska, meänkieli, nordsamiska, romani chib och jiddisch och information om nationella minoriteter och dess rättigheter. På webbplatsen *Studera.nu* finns information på alla fem nationella minoritetsspråken med varieteter och i början av året lanserades en ny sida med information om nationella minoriteter, på webbplatsen *Uhr.se*. UHR:s kortfilmer på de nationella minoritetsspråken lulesamiska, sydsamiska, nordsamiska, meänkieli och finska finns på UHR:s webbplatser och myndighetens YouTube-kanal.

Under 2018 har UHR genomfört tre seminarier på tema nationella minoriteter, två i Umeå och ett i Göteborg. Arbetet har genomförts inom ramen för Den globala skolans fortbildning för skolpersonal inom lärande för hållbar utveckling. Nationella minoriteter var ett av årets teman vid UHR:s konferens *Kvalitets-*

drivet den 18 april. Under 2018 publicerade UHR rapporterna *Vad kan den svenska högskolan göra för ungdomar från Sveriges nationella minoriteter?* och *Högskoleutbildning i nationella minoriteters språk och kultur – vad har hänt?*

Till följd av Statens skolverks förändrade uppdrag har inga gemensamma samråd planerats eller genomförts under året.

Högskoleprovet

Avgiften för högskoleprovet regleras i högskoleförordningen (1993:100) och är 450 kr sedan 1 december 2014. Enligt fördelning angiven i regleringsbrevet 2018 för UHR får lärosätena 270 kronor av avgiften för genomförandet av provet och UHR 180 kronor för konstruktion, rättning, utvecklingsarbete med mera.

Tabell 22 visar att 125 679 anmälde sig för att skriva högskoleprovet 2018. Antalet som genomför högskoleprovet är i regel färre än antalet anmälda och 2018 var det 100 878 som skrev provet. Antalet 19-åringar har minskat och det i kombination med en god arbetsmarknad kan förklara minskningen av antalet anmälningar till högskoleprovet jämfört med tidigare år. UHR har under året genomfört provet vid sju provorter utomlands och inom ramen för Försvarsmaktens utlandsstyrka. Högskoleprovet har även genomförts i UHR:s regi vid Stiftelsen Högskolan i Jönköping.

Kostnaden för högskoleprovet har ökat under 2018 på grund av den fortsatta hanteringen att förhindra fusk vid genomförandet av högskoleprovet. Bland annat har

Tabell 22. Högskoleprovet

	2018	2017	2016
Antal anmälningar	125 679	132 448	154 102
varav kvinnor	63 922	67 762	78 536
varav män	60 681	63 532	74 412
varav okänt ¹	1 076	1 154	1 154
Totalkostnad för UHR (tkr)²	30 134	26 630	30 114

1. Personer som saknar svenskt personnummer.

2. Exklusive tjänsten högskoleprovsanmälan.

UHR kuverterat varje provhäfte och i likhet med 2017 fortsatt att ta fram versioner av delprov. Att kuvertera, ta fram provvarianterna av delprovet, trycka dem och distribuera proven efter särskilda anvisningar har gett ökade kostnader. Hanteringen av rättningen kräver stora resurser liksom de tekniska analyserna som har genomförts i samband med rättningen och normeringen av provet. Arbetet efter de tekniska analyserna har krävt resurser på myndigheten. Vidare har Umeå universitet ett fortsatt uppdrag av UHR att utveckla frågebanken. Intäkterna har minskat då antalet skrivande är färre, UHR får 180 kr/anmälan, det tillsammans med ökade kostnader innebär att mellanskillnaden har finansieras med förvaltningsanslag.

Diagram 1 visar totalt antal genomförda högskoleprov och åldersfördelningen i grupperna yngre respektive äldre än 25 år. Majoriteten av de skrivande är under 25 år.

Anmälningar till högskoleprovet administreras via webbtjänsten System HP. Systemet består av delsystemen HP-anmälan och HP-admin. HP-admin används av handläggare på lärosäten för administration av salar, vakter och skrivande. UHR har uppdaterat systemet under 2018 till en ny version men viss utveckling kvarstår.

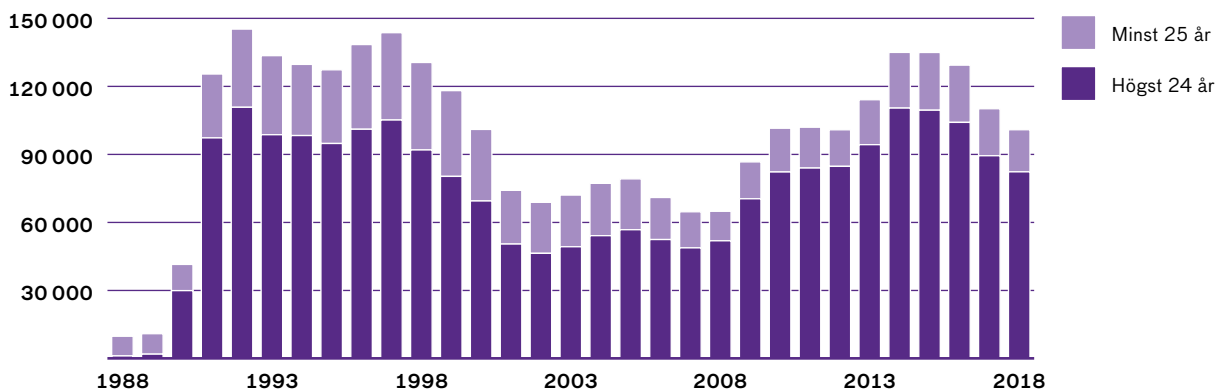
Efter vårens prov beslutade UHR med stöd av 7 kap 21 § högskoleförordningen att stänga av en provdeltagare från deltagande i provet under en period om två år från april 2018.

I samband med vårens högskoleprov genomförde Ekobrottsmyndigheten i samverkan med polisen ett större tillslag på ett flertal platser i Sverige. Tillslaget

var kopplat till omfattande organiserat fusk vid högskoleprovet. UHR har under våren och hösten varit behjälpligt i Ekobrottsmyndighetens utredning och kommer att agera på de uppgifter som görs tillgängliga om fusket. Efter höstens prov beslutade UHR med stöd av 7 kap 21 § högskoleförordningen om att stänga av en provdeltagare från deltagande i provet under en period om två år från oktober 2018. Stockholms universitet polisanmälde händelsen i enlighet med 41 § UHR:s föreskrifter om högskoleprovet.

Ekobrottsmyndigheten väckte i oktober 2018 åtal mot de personer som misstänktes för att under namnet *HP-hjälpen* i stor skala under flera år arrangerat fusk på högskoleprovet. I januari 2019 dömde Norrköpings tingsrätt de misstänkta huvudmännen till fleråriga fängelsestraff för bl.a. medhjälp till osann försäkran, grovt brott, grovt bokföringsbrott och grovt skattebrott. Dessutom dömdes 23 personer för osann försäkran i samband med att de använt otillåten utrustning för att fuska på provet. Tingsrätten betonar i domen att den anser att fuskverksamheten varit ett mycket allvarligt hot mot legitimiteten för både högskoleprovet och hela antagningssystemet. Fusket har också drabbat ett stort antal personer som inte kommit in på utbildningar där istället fuskarna gått före. Åtalet var en följd av samverkan mellan UHR och Ekobrottsmyndigheten. ■

Diagram 1. Antal gjorda högskoleprov 1988–2018, fördelade efter provdeltagarnas ålder

Övriga regeringsuppdrag

Kartläggning av arbete mot sexuella trakasserier

I regleringsbrevet för 2018 (U2017/04229/UH) har UHR fått i uppdrag att synliggöra lärosätenas arbete för att förebygga sexuella trakasserier samt deras arbete när de fått kännedom om misstänkta sexuella trakasserier. I uppdraget ingår att presentera goda exempel. Samråd ska ske med Universitetskanslersämbetet.

I en enkät till universitet och högskolor har UHR ställt frågor om arbetet mot sexuella trakasserier, såväl det proaktiva som det reaktiva arbetet. Även studentkårer och fackliga organisationer vid lärosätena har fått besvara enkäter för att ge sin syn på detta arbete. Nationella sekretariatet för genusforskning vid Göteborgs universitet har fått i uppdrag att ta fram en forskningsöversikt och en forskare vid Örebro universitet ska göra djupintervjuer med personer vid lärosäten som utsatts för sexuella trakasserier. UHR kommer att publicera det samlade resultatet och analysen av undersökningarna i en rapport våren 2019.

Information om vägar till lärar- och förskolläraryrkena

Enligt uppdrag som gavs i regleringsbrevet för 2018 (U2017/04229/UH) har UHR under året, i samarbete med Statens Skolverk, arbetat med uppdraget att genomföra en informationsinsats som tydliggör vägarna in i lärar- och förskolläraryrkena respektive lärar- och förskolläraryrkenutbildningarna. Resultatet av projektet är en ny webbtjänst, *Läraryrkesguiden*, med information om vägarna in i läraryrket respektive lärarutbildningen. Den nya guiden är en del av webbplatsen Studera.nu där målgruppen är presumtiva sökande till högre utbildning. Det har också förberetts en kampanj som kommer att genomföras under 2019 i samband med att guiden lanseras. Insatserna har genomförts i samverkan med bland annat Läraryrkeskonventet, lärosäten, Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Arbetsförmedlingen. Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) 11 oktober 2018 (UHR dnr 00589-2018).

Bistå i framtagandet av stödmaterial

UHR ska enligt uppdrag som gavs i regleringsbrevet 2018 (U2017/04229/UH) bistå Statens skolverk i arbetet med att ta fram stödmaterial till en kartläggning av nyanlända elever i gymnasieåldern. UHR och Statens

skolverk har under 2018 samverkat i arbetet med planering och framtagande av innehållet i det stödmaterial som Statens skolverk ska ta fram. UHR har bistått Statens skolverk och myndigheterna har tillsammans genomfört en konferens och två samråd med deltagare från Sveriges kommuner och landsting (SKL), Skolinspektionen, forskare, rektorer, studie- och yrkesvägledare och lärare. Uppdraget ska redovisas i årsredovisningen för 2018.

Jämställdhetsintegrering

I regleringsbrevet för 2018 (U2017/04136/UH, 2017-12-18) har regeringen gett UHR fortsatt uppdrag att jämställdhetsintegrera kärnverksamheten. UHR skulle utföra uppdraget 2015–2018 och avrapportera såväl separat som i årsredovisningen. Arbetet har löpt på som planerat under 2018. UHR slutredovisade till regeringen den 22 februari 2018 (UHR dnr 00384-2015).

UHR har kartlagt kvaliteten på den telefonsupport som ges via en extern telefonsupport (Contact Center) utifrån perspektiven kön, utländsk bakgrund, utöver de aspekter som UHR kvalitetssäkrar redan idag via medlyssning. Analysen av de drygt 250 avlyssnade samtalen visade att positiv likabehandling utifrån kön, normer och utländsk bakgrund har dominerat under samtalen med sökande. UHR genomförde hösten 2018 en fördjupad studie med samma metodologiska uppbygg av samtal som besvaras av UHR:s antagningshandläggare. Analys av materialet pågår.

Intäkter och utgifter högskoleprovet

UHR ska enligt regeringsuppdrag (UH2016/05632/UH) följa upp och redovisa intäkter och kostnader för högskoleprovet 2017. Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) 23 mars 2018 (UHR dnr 01126-2017).

Förstudie om förutsättningar att utöka Beda

UHR redovisade den 20 december 2018 (UHR dnr 00845-2018), enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2018 (U2018/02608/UH), en förstudie om de juridiska förutsättningarna för en utbyggnad av databasen Beda i enlighet med det förslag som Statens skolverk tidigare lämnat till regeringen. UHR menar att Bedas föreslagna omfattning, innehåll och tillgänglighet sam-

mantaget talar för en särreglering av personuppgiftsbehandlingen i Beda.

Utllysning av kvalitetsmedel

I juni 2018 fick UHR ett nytt uppdrag i regleringsbrevet (U2018/02608/UH). UHR ska planera för en utlysning av projektmedel för att höja kvaliteten och genomströmningen i distansutbildning som anordnas vid universitet, högskolor och hos anordnare av yrkeshögskoleutbildning. Utlisningen av kvalitetsmedel skulle tillvarata landsbygdernas möjligheter att hantera framtida utmaningar och regeringen beräknade avsätta 20 miljoner kronor 2019 och 2020 i syfte att utveckla formerna för distansundervisning och distanspedagogik.

UHR har i samverkan med Myndigheten för yrkeshögskolan hämtat in synpunkter på utlysningens inriktning och utformning på två sätt: en webbenkät och en hearing med berörda aktörer. UHR har ställt samman en analys av synpunkterna och återkopplat till berörda aktörer. I enlighet med övergångsregeringens principer aviserades inga medel för uppdraget i regleringsbrevet.

Sprida goda exempel för att motverka diskriminering av studenter med funktionsnedsättning

I regleringsbrevet för 2018 (U2018/02608/UH) fick UHR uppdraget att sprida goda exempel på genomförda åtgärder för att motverka diskriminering av studenter med funktionsnedsättning och öka tillgängligheten för dessa inom universitet och högskolor. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 30 juni 2019.

Ett förberedande arbete har genomförts för att möjliggöra den insamling av goda exempel på genomförda och utvärderade åtgärder som syftar till att motverka diskriminering av studenter med funktionsnedsättning och öka tillgängligheten för dessa inom universiteten och högskolor.

Uppdrag att samordna stipendiesamarbete

UHR har enligt regleringsbrevet 2018 (U2018/02608/UH) i uppdrag att planera inför, implementera och samordna ett stipendieprogram för högskolestudenter mellan Sverige och Kina. UHR har tillsammans med Utbildningsdepartementet under året haft ett möte med våra kinesiska motsvarigheter, det kinesiska utbildningsdepartementet och Chinese Scholarship

Council (CSC) för att diskutera hur vi ska gå vidare med en överenskommelse utifrån det memorandum of understanding som undertecknades i juni 2017. Arbetet fortsätter under 2019.

Beskrivning av nödvändiga kompetenser för grundläggande behörighet

UHR ska enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2018 (U2018/03177/UH) utarbeta en mer detaljerad beskrivning av de kompetenser som krävs för grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå enligt förordningen (2018:1503) om ändring i högskoleförordningen. Dessa kompetenser är:

- Kunskaper inom det svenska och det engelska språket,
- ett vetenskapligt förhållningssätt,
- förmåga att kunna belysa frågor ur flera perspektiv,
- problemlösningsförmåga,
- förmåga att kunna dra slutsatser och argumentera för dessa, och
- övrig kompetens som är nödvändig för att kunna tillgodogöra sig sådan utbildning.

Den detaljerade beskrivningen ska ligga till grund för utformningen av det nationella behörighetsprov som regleras i förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning och för bedömning av reell kompetens. Den detaljerade beskrivningen av kompetenser har sitt ursprung i examensmål, ämnesplaner, läroplan och kunskapskrav för gymnasieskolan samt befintliga definitioner av SeQF¹³ nivå 4.

UHR har i uppdraget samverkat med Statens skolverk. SUHF har utsett tre lärosätesrepresentanter för att delta i en styr- och referensgrupp. I syfte att brett förankra uppdraget har UHR informerat om och inhämtat synpunkter från SUHF:s nationella bedömningsgrupp för antagning, UHR:s tillträdesråd samt lärosätenas studieadministrativa chefer. UHR redovisade uppdraget till regeringen (Utbildningsdepartementet) den 14 december (UHR dnr 00916-2018).

Utveckling av ett nationellt behörighetsprov och en försöksverksamhet

Myndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2018 (U2018/03177/UH) förbereda inför utvecklingen av ett nationellt behörighetsprov för grundläggande

13. Sveriges referensram för kvalifikationer.

behörighet och genomförandet av en försöksverksamhet med ett sådant prov enligt förordning (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning.

I uppdraget ingår att föreslå en möjlig tidpunkt för ett införande av ett nationellt behörighetsprov. UHR ska också att lämna förslag på tydliggörande av hur det nationella behörighetsprovet och bedömningen av reell kompetens för grundläggande behörighet förhåller sig till varandra.

Under 2018 har UHR arbetat med att ta fram en plan för hur utvecklingen av ett nationellt behörighetsprov ska kunna genomföras. Uppdraget kommer att redovisas till Utbildningsdepartementet senast den 31 januari 2019.

Uppdrag inför utveckling av särskilt antagningsprov för ämneslärarutbildningen

UHR fick i regleringsbrevet för 2018 (U2018/03177/UH) i uppdrag att förbereda utvecklingen av ett särskilt antagningsprov för ämneslärarutbildningen, med fokus på de sökandes motivation i syfte att minska avhopp. Myndigheten redovisade uppdraget till regeringen i december 2018. Den övergripande slutsatsen var att studenter avbryter påbörjade ämneslärarutbildningar av olika anledningar. Det krävs en kombination av åtgärder och UHR kan inte rekommendera införandet av ett särskilt antagningsprov. Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) den 14 december 2018 (UHR dnr 00918-2018).

Uppdrag att utreda en modell med högre krav för särskild behörighet

Myndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet 2018 (U2018/03177/UH) utreda och föreslå hur en modell med högre krav för särskild behörighet skulle kunna utformas. I uppdraget ingår att kartlägga studenternas jämförelsetal och betyg i de kurser som krävs för särskild behörighet. Sambandet mellan betyget i de behörighetsgivande kurserna och studenternas prestationer, avhopp och genomströmning ska sedan analyseras tillsammans med UKÄ.

Kartläggningen kommer att göras på de tio största yrkesprogrammen och utgå ifrån UKÄ:s rapport *Tidiga avhopp från högskolan* (2017: 17). UHR ska även studera hur söktrycket kan påverkas om behörighetskraven höjs och kommer därför att genomföra en simulering med höjda betygskrav baserat på anmälningarna till höstterminen 2018. Myndigheten ska även analysera konsekvenserna av högre krav för särskild behörig-

het och i det arbetet inhämta synpunkter från Statens skolverk. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 29 maj 2019.

Pilotverksamhet med viktade högskoleprovsresultat

UHR har enligt regleringsbrevet 2018 (U2018/03177/UH) i uppdrag att genomföra en pilotverksamhet där viktade resultat från högskoleprovets två delar används enligt förordningen (2018:1511) om försöksverksamhet med viktat högskoleprovsresultat vid urval.

Enligt uppdraget ska pilotverksamheten bedrivas vid urval till utbildning som påbörjas under perioden 1 juni 2019– 31 maj 2021. UHR har beslutat att tillämpa viktning på utbildning som leder till civilingenjörsexamen vid urvalet till höstterminen 2019 och då med en tillåten viktning på 75/25, där lärosätena själva får välja vilken del av högskoleprovet (kvantitativ/verbal) som ska ges störst vikt. En intresseanmälan om deltagande i den första pilotomgången har skickats ut till samtliga lärosäten. Sex lärosäten har visat intresse för att delta; Chalmers tekniska högskola, Lunds universitet, Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet, Uppsala universitet och Umeå universitet. Från och med urvalet till vårterminen 2020 kan det bli aktuellt att tillämpa viktning på andra/flera utbildningar och då även använda annan viktning.

Uppdraget ska redovisas till Utbildningsdepartementet senast den 1 december 2023. Redovisningen ska innehålla en uppföljning av om syftet med viktade högskoleprovsresultat har uppfyllts och en konsekvensbeskrivning av ett eventuellt införande av viktade högskoleprovsresultat.

Främjande av lärosätenas användning av lokalt beslutade urvalsgrunder

I juli 2018 fick UHR ett nytt regeingsuppdrag i regleringsbrevet (U2018/03177/UH) i uppdrag att främja universitetets och högskolors användning av lokalt beslutade urvalsgrunder samt stödja lärosätena i arbetet med att utveckla sådana urvalsgrunder. UHR ska vidare bedöma om det finns behov av föreskrifter om lokalt beslutade urvalsgrunder. Uppdraget ska redovisas i årsredovisningen.

UHR har gått ut med en enkät till samtliga lärosäten i syfte att identifiera goda exempel av lärosätenas användning av sådana urvalsgrunder, deras behov av stöd samt eventuellt behov av föreskrifter. Totalt 25 lärosäten besvarade enkäten och drygt hälften anger att de använder lokalt beslutade urvalsgrunder till någon av lärosätets program på grundnivå (i stor

utsträckning konstnärliga utbildningar). UHR kommer att sprida goda exempel under 2019.

Kartläggnings- och informationsinsatser inom Kulturskoleklivet

UHR och Statens kulturråd fick 2018 enligt särskilt regeringsbeslut, (U2018/00410/UH), gemensamt uppdrag av regeringen att kartlägga behovet av och informera om högskoleutbildning av relevans för den kommunala kulturskolan. Uppdraget har resulterat i att UHR, i samarbete med Statens kulturråd, under året arbetat fram en metodik för kartläggning av utbildningsutbud, förberett riktade informationsinsatser om högskoleutbildning till identifierade målgrupper, samt skapat förutsättningar för fortsatt utbyte och samverkan mellan kommunala kulturskolor, lärosäten och arbetsmarknadens parter. Myndigheten arrangerade en hearing tillsammans med Statens kulturråd. Syftet med hearingen var bland annat att delge lärosäten, även de som inte fått medel 2018, de slutsatser som hittills kunnat dras med utgångspunkt i Statens kulturråds undersökning om kulturskolans kompetensbehov. Vidare diskuterades UHR:s förslag hur utbild-

ningar kan märkas för att tydliggöra utbildningsutbudet på studera.nu och antagning.se. Uppdraget delrapporterades till regeringen (Utbildningsdepartementet och till Kulturdepartementet) den 20 december 2018 (UHR dnr 00180-2018). Slutredovisning av uppdraget ska göras senast den 30 december 2020.

Upphandling

UHR ska enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2018 (U2017/04229/UH) återrapportera i årsredovisningen hur myndigheten vid upphandlingar som överstiger tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor enligt lagen om upphandling. UHR har i sina upphandlingar gjort en behövlighetsbedömning för bedömning huruvida särskilda arbetsrättsliga villkor ska inkluderas. UHR har utifrån ett helhetsperspektiv och mot bakgrund av riskerna i den aktuella upphandlingen, inte identifierat sådana risker för oskäliga arbetsvillkor avseende lön, semester och arbetstid eller snedvridning av konkurrensen genom social dumpning, varför sådana särskilda arbetsrättsliga villkor inte har behövts ställas i upphandlingar över tröskelvärdet. ■

Kompetensförsörjning

Attrahera och rekrytera

Under 2018 har 57 nya medarbetare börjat på myndigheten i olika anställningsformer, 41 kvinnor och 16 män. Närmare hälften av rekryteringarna har varit visstidsanställningar och majoriteten av de rekryterade är kvinnor. Generellt är det många sökanden när UHR rekryterar, men myndigheten har haft svårare att rekrytera viss nyckelkompetens inom kärnverksamheten. Det gäller exempelvis statistiker och personal inom IT.

Medelantalet anställda ökade under året med 26 medarbetare till 331 (jämfört med 305 år 2017). Ökningen kan främst härröras till bedömningsverksamheten.

Behålla och utveckla

Beslut om en strategisk kompetensförsörjningsplan togs under året. Syftet med planen är bland annat att skapa en samsyn kring begreppen kompetens, kompetensförsörjning och strategisk kompetensförsörjning för att tydliggöra myndighetens kompetensbehov på längre sikt.

UHR har genomfört ett utvecklingsprogram med syfte att tydliggöra och stärka ledarskapet och medarbetarskapet inom myndigheten. I utvecklingsprogrammet har fokus legat på de olika rollerna i myndigheten, chef, medarbetare och ledare. Ett flertal medarbetare har som en del i detta även deltagit i utbildningen *Leda utan att vara chef*. För att följa upp utvecklingsprogrammet och de insatser som genomförts har en medarbetarundersökning med fokus på "hållbar prestationskultur" och medarbetarskap genomförts. Medarbetarundersökningen bygger på evidensbaserad forskning från ett stort antal organisationer inom offentlig och privat sektor. Undersökningen är viktigt verktyg för att följa upp och driva utvecklingen av verksamheten i enlighet med UHR:s vision: utbildning, utbyte, utveckling – för alla som vill vidare. Utifrån de resultat som konstateras ska rutiner vid medarbetarsamtal och lönesättande samtal inklusive lönekriterier ses över. Resultatet kommer även att ligga som grund för det fortsatta systematiska arbetsmiljöarbetet. På den årliga personaldagen lades ett stort fokus på statstjänstemannarollen samt statlig värdegrund, medarbetarskap och antikorrupktion.

Introduktion av nyanställda

Under året har UHR genomfört två introduktionstillfällen. Introduktionen vänder sig till samtliga nyanställda och syftet är att nya medarbetare välkomnas på ett strukturerat och effektivt sätt samt får samlad information om UHR. Alla nyanställda deltar också i en förvaltningsrättslig utbildning.

Kompetensväxla och avveckla

Under 2018 har totalt 36 personer avslutat sina anställningar, 21 kvinnor och 15 män, varav 7 har varit pensionsavgångar. Under 2018 förekom inga ärenden till personalansvarsnämnden.

Arbetsmiljö

Eftersom myndigheten har fått många nya medarbetare under året har flera ergonomiföreläsningar genomförts och personliga genomgångar har erbjudits dem som haft behov av det. Vid behov erbjuds ergonomiska hjälpmedel i samråd med företagshälsovården. En skydds rond avseende den fysiska arbetsmiljön på kontoret i Stockholm genomfördes under hösten och åtgärder utifrån den rapporten är vidtagna. Skydds rond för enheterna i Visby genomförs när alla medarbetare finns på plats i de nya kontorslokalerna. Myndigheten har sedan omlokaliseringen i september haft två enheter i Visby på två olika adresser. De större och gemensamma lokalerna står klara först i maj 2019.

Alla dokument rörande fördelning av arbetsmiljöarbetsuppgifter uppdaterades i och med att myndighetens nya generaldirektör tillträdde i april. Samtliga chefer har genomgått en arbetsmiljöutbildning inför de nya fördelningsbesluten.

Arbete mot diskriminering

På UHR råder nolltolerans mot trakasserier. I resultatet från medarbetarundersökningen framgår att de flesta medarbetare känner till hur anmälan går till i händelse av trakasserier. UHR kommer att fortsätta prioritera det förebyggande arbetet genom bland annat utbildningsinsatser. Nyanställda får information om var information finns och hur anmälan om eventuella trakasserier eller kränkande särbehandling ska göras och att uppföljning sker i samband med

medarbetarsamtal. Myndigheten har även påbörjat ett arbete med att ta fram en utbildning för chefer kring förebyggande av trakasserier.

Lönekartläggning

Arbetet med att jämföra kvinnors och mäns löner genomfördes under året. Lönekartläggningen resulterade i justering av två medarbetares löner.

Beredskapsjobb i staten

UHR har under 2018 bidragit till regeringens satsning om moderna beredskapsjobb genom att anställa två personer. Myndigheten har ytterligare en anställd i regeringens satsning på nystartsjobb.

Omlokalisering

UHR fick 31 augusti 2017 i uppdrag av regeringen att omlokalisera 15 årsarbetskrafter till Visby (U2017/03462/UH). Styrelsen fattade beslut 29 november 2017 och uppdraget slutredovisades till regeringen 1 november 2018 (UHR dnr 00681-2017). Ingen med-

arbetare har sagts upp till följd av omlokaliseringen däremot har tre nya tjänster inrättats. Tre medarbetare har valt att flytta med verksamhet från Stockholmskontoret till Visbykontoret. Kompetensöverföring har skett och rekryteringar har genomförts men uppgår i dagsläget inte till de 15 tjänster och har inte genomförts på det sätt som regeringen beslutat om.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron är i nivå med föregående år även om långtidssjukskrivna ökat något. UHR arbetar proaktivt tillsammans med företagshälsovården i syfte att förebygga sjukfrånvaro genom bland annat samtalsstöd, erbjudande om vaccination samt ergonomisk rådgivning. Myndigheten har ett nära samarbete med företagshälsovården och i vissa fall med andra vårdgivare för att underlätta för medarbetare att komma tillbaka i arbete.

Myndighetens anställda utgörs av 68 procent kvinnor och 32 procent män. Kvinnor har sammanlagt högre sjukfrånvaro än män. ■

Tabell 23. Sjukfrånvaro

	2018	2017	2016
All personal	4,7%	4,7%	4,9 %
varav långtidssjukskrivna 60 dagar eller längre	53,5%	49,9%	50,4 %
Kön			
Kvinnor	5,8%	5,8%	5,8 %
Män	2,2%	2,2%	3,1 %
Ålder			
Yngre än 30 år	2,3%	3,5%	1,8 %
30–49 år	4,3%	4,9%	5,4 %
50 år eller äldre	5,7%	4,5%	4,5 %

Uppgifterna i tabellen visar procentuell sjukfrånvaro för respektive grupps totala arbetstid.

Finansiell redovisning

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	191 691	153 293
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	226 839	218 178
Intäkter av bidrag	3	62 870	53 152
Finansiella intäkter	4	321	366
Summa		481 721	424 988
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-232 324	-212 298
Kostnader för lokaler		-21 416	-19 371
Övriga driftkostnader	6	-210 139	-174 066
Finansiella kostnader	7	-1 026	-879
Avskrivningar och nedskrivningar		-22 700	-21 152
Summa		-487 604	-427 766
Verksamhetsutfall		-5 884	-2 777
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	8	112 348	115 399
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	9	54 081	57 584
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	335 681	281 785
Lämnade bidrag	11	-502 109	-454 769
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	12	-5 884	-2 777

Balansräkning

(tkr)	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	13	61 436	62 642
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	14	108	238
Summa		61 543	62 880
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	15	0	383
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	16	2 956	3 512
Summa		2 956	3 896
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		45	1 281
Fordringar hos andra myndigheter	17	10 855	10 652
Övriga kortfristiga fordringar	18	1 310	80
Summa		12 211	12 013
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	8 532	5 791
Upplupna bidragsintäkter	20	1 661	5 597
Övriga upplupna intäkter	21	0	560
Summa		10 193	11 949
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	22	21 286	9 227
Summa		21 286	9 227
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		94 029	107 313
Kassa och bank		310 061	238 084
Summa		404 090	345 398
SUMMA TILLGÅNGAR		512 279	445 361
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	23	37 236	40 014
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-5 884	-2 777
Summa		31 353	37 236
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	694	788
Övriga avsättningar	25	1 746	1 299
Summa		2 441	2 088
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	26	61 394	64 120
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	27	29 144	29 577
Leverantörsskulder		15 677	14 659
Övriga kortfristiga skulder	28	322 981	251 412
Summa		429 197	359 769
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	29	21 255	18 127
Oförbrukade bidrag	30	28 033	28 098
Övriga förutbetalda intäkter	31	0	43
Summa		49 288	46 268
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		512 279	445 361

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 01 Rikets styrelse								
9:1 Svenska Institutet för europolitiska studier samt EU-information (Ramanslag)								
	32							
ap.2 EU-information – del till Universitets- och högskolerådet (ram)		4	4 000	34	-38	4 000	-3 859	141
Uo 16 Utbildning och universitetsforskning								
2:2 Universitets- och högskolerådet (Ramanslag)								
	33							
ap. 1 Universitets- och högskolerådet (ram)		3 498	174 578			178 076	-178 075	1
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)								
	34							
ap. 7 Kulturskolelivet (ram)			2 000			2 000	-1 762	238
ap. 13 Bedömning av reell kompetens (ram)		5	30 553			30 558	-29 803	755
ap. 14 Validering av yrkeslärare (ram)		1	11 712			11 713	-11 707	6
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet (Ramanslag)								
	35							
ap. 2 Särskilda bidrag – del till Universitets- och högskolerådet (ram)			417			417	-399	18
4:1 Internationella program (Ramanslag)								
	36							
ap. 1 Internationella program m.m. (ram)		2 961	81 589		-2 961	81 589	-78 689	2 900
Summa		6 469	304 849	34	-2 999	308 353	304 295	4 059
Avslutade anslag								
Uo 01 Rikets styrelse								
9:1 Svenska Institutet för europolitiska studier samt EU-information (Ramanslag)								
ap. 7 Informationsinsatser avseende rekrytering till EU		24			-24			
ap. 9 Informationsinsatser om EU-samarbetet (EU-utbildning för lärare och skollärare)		10			-10			
Summa avslutade anslag		34			-34			
Summa totalt		6 503	304 849		-2 999	308 353	304 295	4 059

Redovisning mot beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslagsbenämning (tkr)	Tilldelad bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden fördelning per år		
				2019	2020	Slutår 2021
Uo 16 4:1 Ramanslag Utbildning och universitetsforskning						
ap. 1 Internationella program m.m.	153 000	90 415	90 414	60 276	30 138	0
Summa	153 000	90 145	90 414	60 276	30 138	0

Utestående åtagande för 2019 överskrider regleringsbrevets infriade åtaganden med 276 tkr, men ryms väl inom ram för tilldelat bemyndigande om 153 000 tkr.

Av bemyndigandet har 59 procent utnyttjats. Förklaringen till den låga utnyttjandegraden är att beslut om bidrag till lärosätena för avgiftsskyldiga studenter endast fattas 3 terminer framåt i tiden, maxbeloppet för bidraget per kalenderår är 60 276 tkr. Dessutom har inte UHR behövt utnyttja bemyndigandet vad gäller Atlas stipendieprogram eftersom alla beslutade bidrag 2017 har betalats ut under år 2018.

Tilläggsupplysningar

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Redovisningsprinciper

UHR:s redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 80 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivningar sker månadsvis från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

5 år	Immateriella anläggningstillgångar – egen utveckling
3 år	Immateriella anläggningstillgångar – datorprogram och licenser
3 år	Datorer och kringutrustning
3 år	Maskiner och andra tekniska anläggningar
5 år	Övriga inventarier
6 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet

UHR bedömer att den ekonomiska livslängden på bärbara datorer som används vid myndigheten underskrider tre år och därför kan kostnadsföras direkt.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de, efter individuell prövning, beräknas bli betalda. Valutakonton (euro) har värderats till balansdagens kurs.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet alternativt verkligt värde om detta är lägre än anskaffningsvärdet, om inte annat anges i not.

Skulder

Övriga skulder har värderats till anskaffningsvärde respektive nominellt värde om ej annat anges i not.

Ersättningar och andra förmåner

Arvode till styrelsen enligt 7 kap 2§ FÅB och andra styrelseuppdrag. I beloppet ingår ersättning utbetald från UHR till styrelseledamöter och ledande befattningshavare.

Namn	Uppdrag i andra statliga myndigheters styrelse och råd samt aktiebolagsstyrelser	Ersättning 2018 (tkr)
P-O Rehnquist, ordförande		42
Karin Röding, generaldirektör fr.o.m. 2018-04-01		1 054
Ulf Melin t.o.m. 2018-03-31		472
Jacob Adamowicz		20
Björn Brorström	Høgskolen i Østfold	20
Thomas Hagnefur		20
Martina Johansson	Dala Industriservice AB	20
Berit Kjeldstad	Høgskolen i Østfold	3,3
Kent Waltersson		20
Helén Ångmo t.o.m. 2018-02-08		1,7

Nya styrelseledamöter från och med 2019-01-01:

Daniel Lindblom	-
Matilda Strömberg	-
Peter Aronsson	-

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se avsnitt *Kompetensförsörjning*.

Noter

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Resultaträkning

(tkr)		2018	2017
Not 1	Intäkter av anslag	191 691	153 293
	Summa	191 691	153 293
	Summa intäkter		
	Uo 16 2:2 ap.1	178 075	147 492
	Uo 01 9:1 ap. 2	3 859	1 162
	Uo 16 2:64 ap. 7, 13 och 14	8 684	4 723
	Uo 4:1 ap.1	1 328	0
	Summa	191 946	153 377
	<i>Skillnaden (255 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget Uo16 2:2, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.</i>		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 630	5 163
	Avgifter för Högskoleprovet	24 109	23 527
	Övriga offentligrättsliga avgifter	4	0
	Avgifter för antagningsjänst m.m	103 092	91 365
	Avgifter för NyA-förvaltning	94 906	87 672
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	3 098	10 451
	Summa	226 839	218 178
	<i>Ökningen består av ökat antal inbetalningar från 3:e landsstudenter samt tilläggstjänster. Därtill omklassificering av redovisning för NUA-konferensen.</i>		
Not 3	Intäkter av bidrag		
	Intäkter av bidrag från Sida	23 297	23 025
	Intäkter av bidrag från Kammarkollegiet	6 798	954
	Intäkter av bidrag från Stockholms universitet	1 864	1 465
	Intäkter av bidrag från Arbetsförmedlingen	726	78
	Intäkter av bidrag från Europeiska unionen (EU)	25 589	24 512
	Intäkter av bidrag från Nordiska ministerrådet (NMR)	2 482	2 519
	Intäkter av bidrag övriga	2 114	599
	Summa	62 870	53 152
	<i>Ökningen härleds till flertalet bidrag, varav bidrag från Kammarkollegiet står för största ökningen från 2017 till 2018.</i>		
Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter på Riksgäldskontoret	314	317
	Övriga ränteintäkter	7	49
	Summa	321	366
	<i>Räntesatsen för ränte- och lånekonton hos Riksgäldskontoret har sedan 2015-02-18 varit negativ. Ränteintäkten avser ränta på lån.</i>		

Resultaträkning

(tkr)		2018	2017
Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-152 020	-138 922
	Varav lönekostnader ej anställd personal	-2 565	-2 286
	Sociala avgifter	-73 220	-66 738
	Övriga kostnader för personal	-7 084	-6 638
	Summa	-232 324	-212 298
	<i>Ökningen av kostnaderna för personal beror på ökat antal anställda, vilket påverkar lönekostnader samt sociala avgifter.</i>		
Not 6	Övriga driftkostnader		
	Resekostnader	-8 502	-8 094
	Annonsering, PR och övrig information	-1 621	-1 380
	Datatjänster/Dataprogram	-90 253	-81 788
	Kurs- och konferensavgifter för ej anställda	-5 184	-3 384
	Konsultkostnader	-57 505	-35 975
	Köp av övriga tjänster	-53 800	-54 047
	Övrigt	6 727	10 602
	Summa	-210 139	-174 066
	<i>Jämförelsetalen för år 2017 är justerade. Årsredovisning 2017 visar -4 142 för datatjänst, -113 720 för konsultkostnader samt -32 743 köp av övriga tjänster. Felet innebär att konsulttjänst, köp av övriga tjänster avsåg datatjänst och har inte redovisats på rätt S-kod. Ökning av driftkostnader påverkas även av förändringen av antalet anställda. Posten övrigt avser bla konsultkostnader för aktiverade anläggningstillgångar, därav omvänt tecken.</i>		
Not 7	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader på Riksgäldskontoret	-624	-550
	Övriga finansiella kostnader	-402	-329
	Summa	-1 026	-879
	<i>Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgäldskontoret har sedan 2015-02-18 varit negativ.</i>		
Not 8	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		
	Program Atlas	12 093	14 119
	Programdelar inom Erasmus+	4 992	4 232
	Stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter	60 276	60 276
	Validering yrkeslärare	9 711	10 125
	Reell kompetens	24 877	26 647
	College of Europe	399	0
	Summa	112 348	115 399
Not 9	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		
	Program MFS, Sida	19 200	16 645
	Program Linnaeus-Palme, Sida	23 557	18 270
	Forskarprogrammet, Sida	0	9 815
	Praktikantprogrammet, Sida	10 291	12 077
	Program Athena	0	-213
	Program inom ASEM-DUO	1 015	990
	Leonardo/Comenius	18	0
	Summa	54 081	57 584
	<i>Sida-finansierade forskarprogrammet avslutades under hösten 2017. Återkrav och återbetalning ingår i beloppen.</i>		

Resultaträkning

(tkr)		2018	2017
Not 10	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	Erasmus+ finansierat av EU	314 069	259 467
	Nordplus junior finansierat av Nordiska ministerrådet (NMR)	21 463	22 145
	Informationsinsatser inom EU finansierat av NMR	149	173
	Summa	335 681	281 785
	<i>Ökningen beror främst på erhållna medel inom Erasmus+.</i>		
Not 11	Lämnade bidrag		
	Nordplus junior finansierat av Nordiska ministerrådet (NMR)	-21 463	-22 145
	Erasmus+ finansierat av EU	-319 138	-263 700
	Stipendier för studieavgiftsskyldiga	-60 276	-60 276
	Atlas	-12 093	-14 119
	Linnaeus-Palme	-23 557	-18 271
	Minor Field Studies, MFS	-19 200	-16 645
	Praktikantprogrammet	-10 290	-12 077
	Reell kompetens	-24 877	-26 647
	Validering yrkeslärare	-9 711	-10 125
	ASEM-DUO	-1 014	-990
	Krus finansierat av Nordiska ministerrådet	-148	-173
	College of Europé	-399	0
	Forskarprogrammet	0	-9 814
	Övrigt	57	213
	Summa	-502 109	-454 769
	<i>Bidrag till statliga myndigheters ökning beror främst på ökning inom programmet KA1 och KA2 Erasmus+. Återkrav och återbetalningar ingår i beloppen.</i>		
Not 12	Årets kapitalförändring		
	Antagningsverksamhet	-5 868	-8 135
	Systemförvaltning	-16	8 459
	Högskoleprovet	0	-3 101
	Summa	-5 884	-2 777
	<i>År 2017 var högskoleprovet helt avgiftsfinansierat.</i>		

Balansräkning

(tkr)		2018-12-31	2017-12-31
Not 13	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	391 829	355 067
	Årets anskaffningar	16 082	20 790
	Pågående projekt dataprogram	2 359	15 972
	Summa anskaffningsvärde	410 270	391 829
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-329 187	-312 024
	Årets avskrivningar	-19 648	-17 163
	Summa ackumulerade avskrivningar	-348 835	-329 187
	Utgående bokfört värde	61 436	62 642
	<i>Summa ackumulerade avskrivningar avseende år 2017 är justerad från 329 287 i årsredovisning år 2017 till 329 187 på grund av tidigare fel.</i>		
Not 14	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	3 691	3 691
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	1 060	0
	Summa anskaffningsvärde	4 751	3 691
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 453	-2 758
	Årets avskrivningar	-1 190	-695
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	0
	Summa ackumulerade avskrivningar	-4 643	-3 453
	Utgående bokfört värde	108	238
Not 15	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	2 063	2 063
	Årets anskaffningar	0	0
	Summa anskaffningsvärde	2 063	2 063
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 680	-1 290
	Årets avskrivningar	-383	-390
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 063	-1 680
	Utgående bokfört värde	0	383
Not 16	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	19 839	18 335
	Årets anskaffningar	923	1 887
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-500	-383
	Summa anskaffningsvärde	20 262	19 839
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-16 327	-13 807
	Årets avskrivningar	-1 479	-2 903
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	500	383
	Summa ackumulerade avskrivningar	-17 306	-16 327
	Utgående bokfört värde	2 956	3 512
Not 17	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	5 023	4 687
	Kundfordringar hos andra myndigheter	5 826	5 965
	Övrigt	6	0
	Summa	10 855	10 652
Not 18	Övriga kortfristiga fordringar		
	Fordringar hos anställda	73	43
	Fordringar, återkrav	1 195	
	Övrigt	42	37
	Summa	1 310	80

Balansräkning

(tkr)		2018-12-31	2017-12-31	
Not 19	Förutbetalda kostnader			
	Förutbetalda hyreskostnader	6 338	4 675	
	Övriga förutbetalda kostnader	2 194	1 116	
	Summa	8 532	5 791	
	<i>Förändring av hyreskostnaden beror främst på utökning av lokalyta, i Visby.</i>			
Not 20	Upplupna bidragsintäkter			
	Upplupna bidragsintäkter från EU	1 661	5 597	
	Summa	1 661	5 597	
Not 21	Övriga upplupna intäkter			
	Övriga upplupna intäkter inomstatliga	0	560	
	Summa	0	560	
Not 22	Avräkning med statsverket			
	Anslag i icke räntebärande flöde			
	Ingående balans	2 662	0	
	Redovisat mot anslag	126 219	121 284	
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-126 907	-118 622	
	Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	1 975	2 662	
	Anslag i räntebärande flöde			
	Ingående balans	-3 498	-5 693	
	Redovisat mot anslag	178 075	147 492	
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-174 578	-146 782	
	Återbetalning av anslagsmedel	0	1 485	
	Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-1	-3 498	
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag			
	Ingående balans	385	469	
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-256	-84	
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	129	385	
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto			
	Ingående balans	9 679	29 069	
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	100 495	75 956	
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-217 897	-213 968	
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	126 907	118 622	
	Övriga fordringar på statens centralkonto	19 184	9 679	
	Summa Avräkning med statsverket	21 286	9 227	
	<i>Anslag i icke räntebärande flöde är justerad från 121 290 tkr i årsredovisning år 2017 till 121 284 tkr. Beloppet 6 tkr påverkar även UB/IB avseende år 2017. Saldot i årsredovisning 2017 uppgick till 2 668 tkr.</i>			
	<i>Anslag i räntebärande flöde är justerad från 147 486 tkr i årsredovisning år 2017 till 147 492 tkr. Beloppet 6 tkr påverkar även UB/IB avseende år 2017. Saldot i årsredovisning 2017 uppgick till 3 505 tkr.</i>			
Not 23	Myndighetskapital			
		<i>Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet</i>	<i>Kapitalförändring enligt resultaträkningen</i>	
			<i>Summa</i>	
	Utgående balans 2017	40 014	-2 777	37 236
	Rättelser	0	0	0
	Ingående balans 2018	40 014	-2 777	37 236
	Föregående års kapitalförändring	-2 777	2 777	0
	Årets kapitalförändring		-5 884	-5 884
	Summa årets förändring		-5 884	-5 884
	Utgående balans 2018	37 236	-5 884	31 353

Balansräkning

(tkr)		2018-12-31	2017-12-31
Not 24	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
	Ingående avsättning	788	219
	Årets pensionskostnad	15	635
	Årets pensionsutbetalningar	-109	-66
	Utgående avsättning	694	788
Not 25	Övriga avsättningar		
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	1 299	1 114
	Årets förändring	447	185
	Utgående balans	1 746	1 299
Not 26	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	64 120	61 979
	Under året nyupptagna lån	17 810	22 677
	Årets amorteringar	-20 536	-20 536
	Utgående balans	61 394	64 120
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	90 000	90 000
	<i>Förändring mellan restvärde avseende anläggningstillgångars upptagna lån, beror på tillkomna kostnader efter upplåningsdagen.</i>		
Not 27	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Utgående mervärdesskatt	461	680
	Arbetsgivaravgifter	4 154	3 641
	Leverantörsskulder andra myndigheter	24 529	25 256
	Summa	29 144	29 577
Not 28	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	3 789	3 265
	Anmälningsavgifteravgittskyldiga studenter	7 099	7 456
	Högskoleprovet	0	1 237
	Avräkningskonton avseende valutakonton	310 691	238 084
	Skulder återkrav LLP	1 195	1 124
	Övrigt	207	246
	Summa	322 981	251 412
	<i>Avräkningskonton avseende valutakonton innehåller medel för utbetalning av bidrag för EU-programmen LLP, Erasmus+ och Nordplus Junior, Nordiska ministerrådets program. Förändringar mellan åren beror främst på vilken sida av årsskiftet bidragen blir utbetalda och vilken eurokurs som råder den 31 december. Den faktiska utbetalningen sker i euro.</i>		
Not 29	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	13 841	13 026
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	2 864	1 848
	Övriga upplupna kostnader	4 550	3 253
	Summa	21 255	18 127

Balansräkning

(tkr)		2018-12-31	2017-12-31
Not 30	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	24 147	22 333
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	3 886	5 765
	Summa	28 033	28 098
	varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
	inom tre månader	23 817	10 723
	mer än tre månader till ett år	2 861	5 969
	mer än ett år till tre år	1 355	2 900
	mer än tre år	0	2 741
	Summa	28 033	22 333
Not 31	Övriga förutbetalda intäkter		
	Övriga förutbetalda intäkter	0	43
	Summa	0	43
Not 32	Uo 01 9:1		
	<i>Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information</i>		
	<i>Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 2 000 tkr användas för att genomföra kunskapshöjande åtgärder kring de möjligheter som finns till praktiktjänstgöring och anställning inom EU:s institutioner, byråer och organ. 1 914 tkr är utnyttjade under året.</i>		
	<i>Högst 2 000 tkr får användas för utbildningar för lärare och skolledare som syftar till att öka kunskapen om och engagemanget för EU-frågor i Sverige. 1 946 är utnyttjade under året.</i>		
	<i>Anslaget är icke räntebärande.</i>		
Not 33	Uo 16 2:2 ap.1		
	<i>Utbildning och universitetsforskning</i>		
	<i>Universitets- och högskolerådet får disponera hela ingående överföringsbeloppet från föregående år enligt årets regleringsbrev</i>		
	<i>Enligt villkor i regleringsbrevet avser 20 902 tkr av anslaget ökade resurser för att möta det ökade antalet ärenden och möjliggöra vidareutveckling av myndighetens beredskap och insatser. 20 902 tkr är utnyttjade under året.</i>		
	<i>4 000 tkr av anslaget avser myndighetens uppdrag att genomföra informationsinsats som tydliggör vägarna in i lärar- och förskolläraryrkena och lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna. 3 789 tkr är utnyttjade under året.</i>		
	<i>500 tkr av anslaget avser myndighetens arbete med att stärka stödet för bedömning av nyanlända elevers tidigare kunskaper och utbildning. 98 tkr är utnyttjade under året.</i>		
	<i>Anslaget är räntebärande.</i>		
Not 34	Uo 16 2:64 Ramanslag		
	<i>Utbildning och universitetsforskning</i>		
	<i>Särskild utgifter inom universitets och högskolor</i>		
	<i>ap. 13 Bedömning av reell kompetens</i>		
	<i>ap. 14 Validering av yrkeslärare</i>		
	<i>Universitets- och högskolerådet får disponera hela det ingående överföringsbeloppet från föregående år enligt årets regleringsbrev.</i>		
	<i>Anslagen är icke räntebärande.</i>		
Not 35	Uo 16 2:67		
	<i>Särskilda bidrag inom universitets och högskolor</i>		
	<i>Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 27 tkr disponeras för att finansiera förvaltningskostnader. Anslaget har endast används för bidragsutbetalningar</i>		
	<i>Anslaget är icke räntebärande</i>		
Not 36	Uo 16 4:1 ap. 1 Internationella program		
	<i>Enligt villkor i regleringsbrevet ska 60 276 tkr användas för bidrag som avses i förordningen (2010:718) om stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter. 60 276 tkr är utbetalda</i>		
	<i>Anslaget är icke räntebärande.</i>		

Sammanställning av väsentliga uppgifter

(tkr)	2018	2017	2016	2015	2014
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	90 000	90 000	148 400	148 400	148 400
Utnyttjad	61 394	64 120	61 979	61 852	73 204
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	314	317	283	95	402
Räntekostnader	624	550	613	241	0
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	224 600	224 370	265 096	294 165	314 338
Avgiftsintäkter	226 839	218 178	279 170	302 449	307 669
Anslagskredit					
Beviljad	5 237	4 403	3 908	3 687	3 154
Utnyttjad	0	0	0	0	2 355
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande	1	3 498	5 693	4 560	384
Bemyndiganden					
Tilldelade	153 000	153 000	153 000	153 000	153 000
Summa gjorda åtaganden	90 414	90 414	90 415	90 276	90 000
Personal					
Antal årsarbetskrafter (st)	287	269	250	233	217
Medelantalet anställda (st)	331	305	288	269	252
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 698	1 509	1 782	1 849	1 855
Kapitalförändring					
Årets	-5 884	-2 777	780	3 810	10 355
Balanserad	37 237	40 014	39 233	35 423	25 068

Intern styrning och kontroll

UHR:s arbete med intern styrning och kontroll är integrerat i ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning. I samband med verksamhetsplaneringen har riskanalyser genomförts i syfte att identifiera risker som kan leda till att mål inte uppnås eller att myndighetskrav inte uppfylls.

UHR:s arbete med intern styrning och kontroll utövas bland annat genom ett antal styrdokument. Arbetsordningen reglerar ansvar och befogenheter mellan styrelsen och generaldirektören. Generaldirektörens vidaredelegering regleras i dokumentet *Ansvar och befogenheter inom UHR* och i dokumentet *Attesträtt*.

Granskningar

Under året har internrevisionen genomfört eller påbörjat granskning av uppdraget med reell kompetens, högskoleprovsprocessen, informationssäkerhet och av internationella avdelningens systemkontroll Erasmus+ mobilitet yrkesutbildning. Internrevisionen har också arbetat med rådgivande insatser under året.

Vid Riksrevisionens granskning av årsredovisningen 2017 bedömdes årsredovisningen ge en rättvisande bild av myndighetens ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning. Riksrevisionen fann också att UHR har lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med och stödjer en rättvisande bild i årsredovisningen som helhet. I sammanställning över funna fel anges att Riksrevisionen inte har identifierat några fel eller brister som bedöms påverka uttalandet i revisionsberättelsen.

Riksrevisionen fann också att det vid revisionen av årsredovisningen inte framkommit något som skulle

tyda på att ledningen i sin bedömning av intern styrning och kontroll inte följt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Identifierade risker för 2018

I samband med verksamhetsplaneringsarbetet för 2018 genomförde UHR riskanalyser dels på respektive avdelning och dels på myndighetsövergripande nivå. Under året har UHR arbetat med åtgärder inom olika riskområden, bland annat kring högskoleprovet, handläggningstider inom antagnings- och bedömningsverksamheten, oegentligheter och felaktiga utbetalningar samt driftstörningar. Åtgärderna har följts upp i samband med den ordinarie verksamhetsuppföljningen som sker tertialvis.

Internrevisionens bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll

Internrevisionens verksamhet under året har visat att myndigheten har en god process för intern styrning och kontroll. Internrevisionens sammanfattande bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll är att det inte har framkommit allvarigare brister i myndighetens interna styrning och kontroll.

Intygande om intern styrning och kontroll

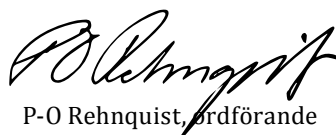
Den årliga rapporten om intern styrning och kontroll samt revisionsrapporter under året ligger till grund för styrelsens bedömning om den interna styrningen och kontrollen. Utifrån att inga brister av väsentlighet identifierats bedömer styrelsen att den interna styrningen och kontrollen för verksamhetsåret varit betryggande. ■

Beslut om årsredovisning

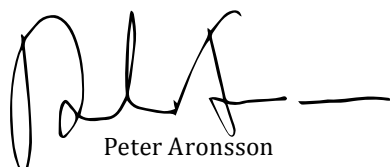
Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. ■

Stockholm 2019-02-20

P-O Rehnquist, ordförande

Peter Aronsson

Thomas Hagnefur

Berit Kjeldstad

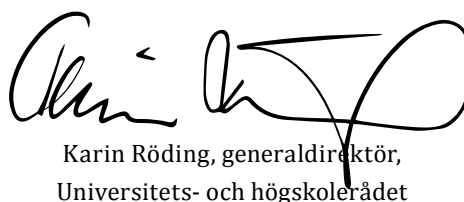
Daniel Lindblom

Matilda Stromberg

Kent Waltersson

Karin Röding, generaldirektör,
Universitets- och högskolerådet

Utbildning, utbyte och utveckling – för alla som vill vidare

UHR är en statlig myndighet med ett brett uppdrag inom utbildningsområdet. Vi finns i Stockholm och i Visby.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområde.